

Βρυξέλλες, 17 Δεκεμβρίου 2024
(OR. en)

16983/24

ELARG 189
COWEB 218
COEST 750

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη διεύρυνση

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη διεύρυνση, όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο στις 17 Δεκεμβρίου 2024.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΕΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ

1. Το Συμβούλιο σημειώνει δεόντως την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 30ής Οκτωβρίου 2024, σχετικά με την πολιτική διεύρυνσης της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων για το Μαυροβούνιο, τη Σερβία, την Αλβανία, τη Βόρεια Μακεδονία, τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, το Κόσοβο*, την Τουρκία, την Ουκρανία, τη Δημοκρατία της Μολδαβίας (στο εξής: Μολδαβία) και τη Γεωργία.
2. Το Συμβούλιο επαναβεβαιώνει την προσήλωσή του στη διεύρυνση, σύμφωνα με την **ανανεωμένη συναίνεση** για τη διεύρυνση που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 2006, τα συμπεράσματα του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που ακολούθησαν, και το **στρατηγικό θεματολόγιο της ΕΕ για την περίοδο 2024-2029 του Ιουνίου του 2024**. Σύμφωνα με προηγούμενα συμπεράσματα του Συμβουλίου και στο πλαίσιο των πολιτικών κριτηρίων της Κοπεγχάγης, το Συμβούλιο δηλώνει εκ νέου ότι είναι αναγκαίο να εφαρμοστούν δίκαιες και αυστηρές προϋποθέσεις, η αρχή των ιδίων επιδόσεων και η αρχή της αναστρεψιμότητας. Το Συμβούλιο τονίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η ΕΕ μπορεί να διατηρήσει και να εμβαθύνει τη δική της ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητάς της να ενσωματώνει νέα μέλη. Χαιρετίζοντας τη νέα δυναμική της διαδικασίας διεύρυνσης, το Συμβούλιο τονίζει ότι οι εταίροι πρέπει να αναλάβουν την ευθύνη και να αποδείξουν την αξιοπιστία των δεσμεύσεών τους και την πολιτική τους βούληση, υλοποιώντας τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις και σημειώνοντας απτή πρόοδο σε ό,τι αφορά τα θεμελιώδη πεδία.

* Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την απόφαση 1244/1999 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κόσσοβου.

3. Η διεύρυνση αποτελεί **γεωστρατηγική επένδυση στην ειρήνη, την ασφάλεια, τη σταθερότητα και την ευημερία**. Συνιστά κινητήρια δύναμη για τη βελτίωση των οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών στις οποίες διαβιούν οι Ευρωπαίοι πολίτες και τη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των χωρών, και πρέπει να προωθεί τις αξίες στις οποίες εδράζεται η Ένωση. Η διεύρυνση της ΕΕ θα αποφέρει εκτεταμένα κοινωνικοοικονομικά οφέλη για τα σημερινά και τα μελλοντικά μέλη της. Ενόψει της προοπτικής μιας ακόμα πιο διευρυμένης Ένωσης, τόσο η ΕΕ όσο και τα μελλοντικά κράτη μέλη πρέπει να είναι έτοιμα. Τα επίδοξα μέλη πρέπει να εντείνουν τις μεταρρυθμιστικές τους προσπάθειες, ιδίως στον τομέα του κράτους δικαίου, ανταποκρινόμενα στον αξιοκρατικό χαρακτήρα της διαδικασίας προσχώρησης και με τη βοήθεια της ΕΕ. Παράλληλα, η Ένωση πρέπει να θέσει τις απαραίτητες εσωτερικές βάσεις και να προβεί στις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις, όπως αναφέρεται στη δήλωση της Γρανάδας. Με αυτόν τον τρόπο, η ΕΕ θα καταστεί ισχυρότερη και η ευρωπαϊκή κυριαρχία θα ενισχυθεί.
4. Ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας υπογραμμίζει τη σημασία της διεύρυνσης ως στρατηγικής προτεραιότητας για την ΕΕ. Το Συμβούλιο **επαναβεβαιώνει την πλήρη και αδιαμφισβήτητη προσήλωσή του στην προοπτική προσχώρησης των Δυτικών Βαλκανίων, της Ουκρανίας και της Μολδαβίας στην ΕΕ**. Η Τουρκία παραμένει υποψήφια χώρα και βασικός εταίρος σε πολλούς τομείς κοινού ενδιαφέροντος. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι οι ενέργειες της κυβέρνησης της Γεωργίας θέτουν σε κίνδυνο την ευρωπαϊκή πορεία της Γεωργίας, οδηγώντας εκ των πραγμάτων σε διακοπή της διαδικασίας προσχώρησης, επαναλαμβάνει τη σταθερή αλληλεγγύη της ΕΕ προς τον λαό της Γεωργίας και την ετοιμότητά της να συνεχίσει να στηρίζει τους Γεωργιανούς στην ευρωπαϊκή τους πορεία, και εκφράζει τη λύπη του για την πρόσφατη δήλωση της κυβέρνησης της Γεωργίας σχετικά με την αναστολή της διαδικασίας προσχώρησης στην ΕΕ έως το 2028.
5. Ο σεβασμός των αξιών στις οποίες εδράζεται η ΕΕ και η δέσμευση για την προώθησή τους, καθώς και η εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απαιτούνται για την προσχώρηση στην ΕΕ, εξακολουθούν να είναι ουσιώδους σημασίας για όλους τους εταίρους που επιθυμούν να ενταχθούν σε αυτήν. Καθοριστικά κριτήρια για την αξιολόγηση της προόδου που έχει σημειωθεί με στόχο την προσχώρηση στην ΕΕ εξακολουθούν να είναι η επίτευξη βιώσιμων και μη αναστρέψιμων μεταρρυθμίσεων όσον αφορά τα **θεμελιώδη πεδία**, συμπεριλαμβανομένων του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, η λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών και της δημόσιας διοίκησης και τα οικονομικά κριτήρια. Οι συστάσεις της Επιτροπής στους τομείς αυτούς θα πρέπει να εξεταστούν κατά προτεραιότητα.

6. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι το **κράτος δικαίου** αποτελεί μία από τις θεμελιώδεις αξίες στις οποίες εδράζεται η ΕΕ, καίρια πτυχή του δημοκρατικού μετασχηματισμού και απαραίτητη προϋπόθεση για την πρόοδο προς την προσχώρηση στην ΕΕ.
7. Η προστασία των **θεμελιωδών δικαιωμάτων** βρίσκεται στο πυρήνα των αξιών της ΕΕ. Το Συμβούλιο θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά την πρόοδο των εταίρων στον τομέα αυτό και υπενθυμίζει ότι η λήψη αξιόπιστων μέτρων για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που έχουν αναφερθεί αποτελεί γενική προτεραιότητα. Σε αυτό το πλαίσιο, το Συμβούλιο υπογραμμίζει την ιδιαίτερη σημασία της προάσπισης των δικαιωμάτων του παιδιού και των δικαιωμάτων και της μη διακριτικής μεταχείρισης των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες και των ατόμων που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, όπως οι Ρομά, τα άτομα με αναπηρία, οι λεσβίες, ομοφυλόφιλοι, αμφιφυλόφιλα, τρανς και ίντερσεξ άτομα (ΛΟΑΤΙ) και τα άτομα που ανήκουν σε εθνικές μειονότητες. Όσον αφορά την ισότητα των φύλων, το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι πρέπει να διασφαλιστούν η ενδυνάμωση των γυναικών και των κοριτσιών και η πλήρης άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η ελευθερία της έκφρασης, η προστασία των δημοσιογράφων, η ελευθερία και η πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης αποτελούν βασικούς πυλώνες μιας δημοκρατικής κοινωνίας που πρέπει να διασφαλίσουν οι επίδοξοι εταίροι. Η διασφάλιση ευνοϊκού περιβάλλοντος και ισχυρότερου ρόλου για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, μεταξύ άλλων στη μεταρρυθμιστική διαδικασία, εξακολουθεί επίσης να αποτελεί ουσιώδες στοιχείο για την εύρυθμη λειτουργία της δημοκρατίας. Το Συμβούλιο καλεί όλους τους εταίρους να αντιμετωπίσουν επείγοντως τις ελλείψεις που έχουν αναφερθεί, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στην αντιμετώπιση των συστημικών ζητημάτων που επισημαίνει η Επιτροπή.
8. Το Συμβούλιο τονίζει επίσης ότι οι εταίροι πρέπει να σημειώσουν βιώσιμη πρόοδο όσον αφορά τη συνολική **μεταρρύθμιση της δικαιοσύνης, την καταπολέμηση της διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένης της αποολιγαρχοποίησης, και την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος**. Η σταθερή υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και η καταγραφή σταθερών επιδόσεων σε αυτούς τους κρίσιμους τομείς εξακολουθούν να είναι ουσιώδους σημασίας.
9. Στα Δυτικά Βαλκάνια, **οι σχέσεις καλής γειτονίας και η περιφερειακή συνεργασία** παραμένουν ουσιώδη στοιχεία της διαδικασίας διεύρυνσης, καθώς και της διαδικασίας σταθεροποίησης και σύνδεσης. Το Συμβούλιο σημειώνει ότι εξακολουθούν να απαιτούνται αποφασιστικές προσπάθειες για την προώθηση της **συμφιλίωσης και της περιφερειακής σταθερότητας**. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει σθεναρά τους εταίρους να επιλύσουν τις διμερείς διαφορές τους και τα ζητήματα που έχουν τις ρίζες τους στην κληρονομιά του παρελθόντος, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και τις καθιερωμένες αρχές, συμπεριλαμβανομένης της συμφωνίας περί ζητημάτων διαδοχής.

10. Η περαιτέρω ενίσχυση της συνεργασίας σε θέματα εξωτερικής πολιτικής εξακολουθεί να είναι καίριας σημασίας και το Συμβούλιο αναμένει από τους εταίρους να ευθυγραμμιστούν πλήρως με την **Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας** (ΚΕΠΠΑ) της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των περιοριστικών μέτρων, δεδομένου ότι η ευθυγράμμιση αυτή αποτελεί βασική πτυχή της διαδικασίας προσχώρησης στην ΕΕ και ηχηρή έκφραση της στρατηγικής επιλογής και της θέσης ενός εταίρου σε μια κοινότητα αξιών. Η ΕΕ εξακολουθεί να υποστηρίζει τους εταίρους της και να παρέχει συνδρομή, ιδίως σε εκείνους που ευθυγραμμίζονται πλήρως. Η αποτροπή της καταστρατήγησης των περιοριστικών μέτρων της ΕΕ, μεταξύ άλλων εκείνων που θεσπίστηκαν ως απάντηση στον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, παραμένει κεφαλαιώδους σημασίας. Το Συμβούλιο χαιρετίζει τη συνεχή προσήλωση των εταίρων στην Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ) της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της συμβολής των περισσότερων στις αποστολές και τις επιχειρήσεις της ΕΕ.
11. Η αντιμετώπιση των προκλήσεων των **υβριδικών απειλών** αποτελεί βασική προτεραιότητα. Η ΕΕ είναι προσηλωμένη στην περαιτέρω εμβάθυνση της συνεργασίας με εταίρους, μεταξύ άλλων σε δραστηριότητες για την καταπολέμηση της χειραγώγησης πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένης της παραπληροφόρησης. Η ΕΕ εντείνει τη συνεργασία με τους εταίρους της για να αντικρούσει τα ψευδή ρωσικά αφηγήματα και την παραπληροφόρηση σχετικά με τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας.
12. Η καταπολέμηση της **τρομοκρατίας, του βίαιου εξτρεμισμού, της ριζοσπαστικοποίησης και του οργανωμένου εγκλήματος** εξακολουθούν να είναι ουσιώδους σημασίας. Το Συμβούλιο παραμένει προσηλωμένο στην περαιτέρω εμβάθυνση της επιτυχούς συνεργασίας με τους εταίρους σε αυτούς τους τομείς.
13. Η **αντικανονική μετανάστευση** εξακολουθεί να αποτελεί πιεστική πρόκληση που απαιτεί συνεχή συνεργασία και συντονισμό με όλους τους εταίρους. Το Συμβούλιο συγχαίρει εκ νέου τους εταίρους των Δυτικών Βαλκανίων για την εποικοδομητική συνεργασία τους, καθώς και την Τουρκία για τις συνεχείς προσπάθειες που καταβάλλει για την υποδοχή ενός από τους μεγαλύτερους πληθυσμούς προσφύγων στον κόσμο.
14. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι είναι ζωτικής σημασίας οι εταίροι να ευθυγραμμίσουν με την ΕΕ τις **πολιτικές τους στον τομέα των θεωρήσεων**.

15. Το Συμβούλιο αναμένει από όλους τους εταίρους να **προβάλλουν** με σαφήνεια και τακτικά στους πολίτες τους τα οφέλη και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την αντίστοιχη ευρωπαϊκή πορεία της χώρας τους, καθώς και τη δική τους προσήλωση στις αξίες της ΕΕ και τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις. Ταυτόχρονα, η ΕΕ θα ενισχύσει τη στρατηγική της επικοινωνία σχετικά με τη διαδικασία διεύρυνσης.
16. Όσον αφορά τα **οικονομικά κριτήρια**, το Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση ότι στην πλειονότητά τους οι οικονομίες των εταίρων έχουν επιδείξει σημαντική ανθεκτικότητα παρά τον συνεχιζόμενο επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Είναι σημαντικό οι εταίροι να επιταχύνουν τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται για τη βιώσιμη ανάπτυξη και να σημειώσουν πρόοδο όσον αφορά την εκπλήρωση των οικονομικών κριτηρίων προσχώρησης στην ΕΕ.
17. Η ΕΕ θα συνεχίσει να παρέχει **στήριξη** σε όλα τα επίπεδα για τον πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό μετασχηματισμό των επίδοξων μελών, που θα βασίζεται στην επίτευξη απτής προόδου όσον αφορά το κράτος δικαίου και τις κοινωνικοοικονομικές μεταρρυθμίσεις, καθώς και στη συμμόρφωση των εταίρων με τις αξίες, τους κανόνες και τα πρότυπα της ΕΕ. Η ΕΕ θα συνεχίσει να παρέχει ουσιαστική χρηματοδοτική συνδρομή στο πλαίσιο του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ) και του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας – Παγκόσμια Ευρώπη (NDICI-Global Europe), καθώς και τεχνική συνδρομή, ιδίως μέσω αδελφοποιήσεων και του ΤΑΙΕΧ.
18. Το Συμβούλιο παραμένει προσηλωμένο στην προσέγγιση των εταίρων με την ΕΕ, προετοιμάζοντας το έδαφος για την προσχώρησή τους και προσφέροντας συγκεκριμένα οφέλη στους πολίτες τους ήδη κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διεύρυνσης. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την πρόοδο που σημειώθηκε κατά το προηγούμενο έτος όσον αφορά τη σταδιακή ολοκλήρωση. Το Συμβούλιο θα ενθαρρύνει την περαιτέρω προώθηση της **σταδιακής ολοκλήρωσης** με αξιοκρατικό και αναστρέψιμο τρόπο, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του 2022 και του 2023 και με βάση την αναθεωρημένη μεθοδολογία διεύρυνσης. Η σταδιακή ολοκλήρωση εξακολουθεί να υπόκειται στη σχετική ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ. Το Συμβούλιο τονίζει τη σημασία της πλήρους αξιοποίησης του δυναμικού των υφιστάμενων νομικών μέσων. Με βάση την πρόοδο που έχει επιτευχθεί μέχρι στιγμής, το Συμβούλιο προσβλέπει στην εξέταση περαιτέρω προτάσεων της Επιτροπής.

19. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την εν εξελίξει υλοποίηση του **σχεδίου ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια** και της **διευκόλυνσης για την Ουκρανία**, τα οποία αναμένεται να προσφέρουν πρωτοφανή χρηματοδοτική στήριξη και συνδρομή για μεταρρυθμίσεις. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τα φιλόδοξα θεματολόγια μεταρρυθμίσεων και το σχέδιο για την Ουκρανία, τα οποία έχουν εγκρίνει εταίροι των Δυτικών Βαλκανίων και η Ουκρανία αντιστοίχως, και υπενθυμίζει ότι οι πληρωμές εξαρτώνται από την αποτελεσματική υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων που προσδιορίζονται σε αυτά. Το Συμβούλιο χαιρετίζει την ανακοίνωση της Επιτροπής για ένα νέο σχέδιο ανάπτυξης για τη Μολδαβία και τον ταχύ καθορισμό της διαπραγματευτικής θέσης του Συμβουλίου για την πρόταση σχετικά με τη θέσπιση της διευκόλυνσης μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τη Μολδαβία με σκοπό την επίτευξη πολιτικής συμφωνίας το συντομότερο δυνατόν.

ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ

20. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τα πολύ θετικά αποτελέσματα όσον αφορά την υλοποίηση μακροχρόνιων μεταρρυθμιστικών δεσμεύσεων. Το Συμβούλιο εξαίρει τον **στόχο** της κυβέρνησης να συνεχίσει την ευρωπαϊκή πορεία του Μαυροβουνίου με ταχεία πρόοδο και ενθαρρύνει όλες τις πολιτικές δυνάμεις να επιδιώξουν το φιλόδοξο σχέδιό τους για την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων προσχώρησης.
21. Το Συμβούλιο επικροτεί την **ικανοποιητική πρόοδο** που έχει σημειωθεί μέχρι στιγμής όσον αφορά τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης, δεδομένου ότι έχουν ανοίξει τα 33 εξεταζόμενα κεφάλαια, ενώ 6 έχουν κλείσει προσωρινά. Το Συμβούλιο συγχαίρει ιδίως το Μαυροβούνιο για τη συνολική εκπλήρωση των ενδιάμεσων κριτηρίων αξιολόγησης των κεφαλαίων 23 και 24 σχετικά με το κράτος δικαίου· πρόκειται για ένα σημαντικό ορόσημο που σηματοδοτεί την έναρξη μιας νέας και τελικής φάσης των διαπραγματεύσεων προσχώρησης. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει το Μαυροβούνιο να προχωρήσει ταχέως στην εκπλήρωση των κριτηρίων αξιολόγησης για το κλείσιμο των κεφαλαίων 23 και 24 σχετικά με το κράτος δικαίου. Το Συμβούλιο χαιρετίζει το πρόσφατο προσωρινό κλείσιμο τριών κεφαλαίων και ευελπιστεί να είναι σε θέση να κλείσει προσωρινά περαιτέρω κεφάλαια το συντομότερο δυνατόν, όταν εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις. Εφόσον το Μαυροβούνιο διατηρήσει τη σταθερή μεταρρυθμιστική του πρόοδο και υλοποιήσει τις απαιτούμενες μεταρρυθμίσεις, το Συμβούλιο είναι έτοιμο να αρχίσει εν ευθέτω χρόνω τις προετοιμασίες για την κατάρτιση της συνθήκης προσχώρησης.

22. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την πρόοδο του Μαυροβουνίου όσον αφορά την αποκατάσταση της **λειτουργίας των κύριων δικαστικών οργάνων**, την επιτάχυνση και την εμβάθυνση της υλοποίησης βασικών δικαστικών μεταρρυθμίσεων και την έγκριση νέου στρατηγικού πλαισίου καθώς και την ολοκλήρωση σειράς εκκρεμών διορισμών δικαστών, με διαφανείς και αξιοκρατικές διαδικασίες. Τα μέτρα αυτά συμβάλλουν στη βελτίωση της ανεξαρτησίας, της λογοδοσίας, της αμεροληψίας, της ακεραιότητας, της αποτελεσματικότητας και του επαγγελματισμού του δικαστικού συστήματος. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για τον διορισμό νέου μόνιμου Προέδρου του Ανώτατου Δικαστηρίου.
23. Το Συμβούλιο **χαιρετίζει την ικανοποιητική πρόοδο** και ενθαρρύνει το Μαυροβούνιο να συνεχίσει τις μεταρρυθμιστικές του προσπάθειες, ιδίως σε καίριους τομείς όπως η ελευθερία της έκφρασης και των μέσων ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένων της προστασίας των δημοσιογράφων και της **καταπολέμησης της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος**, καθώς και τις μεταρρυθμίσεις της δημόσιας διοίκησης. Μολονότι αναγνωρίζει την πρόοδο που έχει σημειωθεί, το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι το Μαυροβούνιο πρέπει να βελτιώσει τις επιδόσεις του σε ό,τι αφορά τις έρευνες, τις διώξεις, τις τελεσίδικες καταδικαστικές αποφάσεις και την κατάσχεση και δήμευση περιουσιακών στοιχείων εγκληματικής προέλευσης, μεταξύ άλλων σε υψηλό επίπεδο. Το Μαυροβούνιο θα πρέπει επίσης να σημειώσει πρόοδο όσον αφορά μια συνολική εκλογική μεταρρύθμιση, συμπεριλαμβανομένης της τροποποίησης της νομοθεσίας του για τη χρηματοδότηση των πολιτικών οντοτήτων, ώστε να είναι σύμφωνη με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, διασφαλίζοντας την ανεξαρτησία της εκλογικής επιτροπής και τη διαφάνεια των εκλογικών καταλόγων.
24. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει την ικανοποιητική πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά τη διαχείριση της μετανάστευσης, τονίζοντας παράλληλα την ανάγκη για πλήρη ευθυγράμμιση με την **πολιτική θεώρησης της ΕΕ** και ενίσχυση της ικανότητας ελέγχου των συνόρων της χώρας.
25. Όσον αφορά τα **οικονομικά κριτήρια**, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την ισχυρή ανάκαμψη και τη σταθερή ανάπτυξη της οικονομίας, τη σταθερότητα του τραπεζικού και του χρηματοπιστωτικού τομέα και τη βελτίωση της αγοράς εργασίας. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει το Μαυροβούνιο να υλοποιήσει τις αναγκαίες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και, μεταξύ άλλων, να μειώσει το δημόσιο χρέος και να συνεχίσει τις προσπάθειες ενίσχυσης της δημοσιονομικής διακυβέρνησης και της διαφάνειας.

26. Το Συμβούλιο σημειώνει ότι οι **σχέσεις καλής γειτονίας** και η περιφερειακή συνεργασία παραμένουν ουσιώδη στοιχεία της διαδικασίας διεύρυνσης, καθώς και της διαδικασίας σταθεροποίησης και σύνδεσης.
27. Το Συμβούλιο συγχαίρει θερμά το Μαυροβούνιο για τη συνεπή συνεργασία του σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και για τη σταθερή και μακροχρόνια πλήρη ευθυγράμμισή του με την **ΚΕΠΠΑ της ΕΕ**, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα περιοριστικά μέτρα της ΕΕ, με την οποία το Μαυροβούνιο στέλνει ισχυρό μήνυμα ότι είναι στρατηγικά προσηλωμένο στην ευρωπαϊκή πορεία της χώρας. Επικροτεί επίσης τη συνεχή ενεργό συμμετοχή του Μαυροβουνίου σε αποστολές και επιχειρήσεις της ΕΕ στο πλαίσιο της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ).

ΣΕΡΒΙΑ

28. Μολονότι χαιρετίζει το γεγονός ότι η Σερβία επαναβεβαίωσε τον στρατηγικό της στόχο για προσχώρηση στην ΕΕ, το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό η Σερβία να καταδείξει ισχυρή πολιτική βούληση και συνέπεια στην υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων που σχετίζονται με την ΕΕ καθώς και να προβάλει αντικειμενικά και με σαφήνεια τα θέματα της ΕΕ.
29. Το Συμβούλιο επικροτεί τη **συνολική πρόοδο** που έχει σημειωθεί μέχρι στιγμής όσον αφορά τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης, δεδομένου ότι έχουν ανοίξει 22 από τα 35 διαπραγματευτικά κεφάλαια, ενώ 2 έχουν κλείσει προσωρινά. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η πρόοδος της Σερβίας όσον αφορά το κράτος δικαίου και την εξομάλυνση των σχέσεων με το Κόσοβο θα συνεχίσει να καθορίζει τον συνολικό ρυθμό των διαπραγματεύσεων προσχώρησης.
30. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει τη Σερβία να επιδείξει μεγαλύτερη **πολιτική βούληση**, επιταχύνοντας περαιτέρω τις μεταρρυθμίσεις και επιτυγχάνοντας συγκεκριμένα και απτά αποτελέσματα όσον αφορά τα **θεμελιώδη πεδία**, ιδίως διατηρώντας την προσοχή στην εκπλήρωση των ενδιάμεσων κριτηρίων αξιολόγησης των κεφαλαίων 23 και 24 σχετικά με το κράτος δικαίου. Το Συμβούλιο σημειώνει δεόντως την έγκριση της νέας στρατηγικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς και των διατάξεων των νόμων για την εφαρμογή των συνταγματικών τροποποιήσεων. Μολονότι σημειώνει θετικά κάποια πρόοδο στην καταπολέμηση της διαφθοράς, το Συμβούλιο διαπιστώνει περιορισμένη πρόοδο όσον αφορά το δικαστικό σύστημα και την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και επαναλαμβάνει την ανάγκη να ενταθούν οι προσπάθειες σε αυτούς τους τομείς, μεταξύ άλλων, με τη δημιουργία ιστορικού επιδόσεων με αποτελεσματικές έρευνες, διώξεις, τελεσίδικες καταδικαστικές αποφάσεις, δέσμευση και δήμευση περιουσιακών στοιχείων εγκληματικής προέλευσης, μεταξύ άλλων και σε υψηλό επίπεδο.

31. Το Συμβούλιο δηλώνει εκ νέου την ανησυχία του σχετικά με την έλλειψη προόδου όσον αφορά τη βελτίωση της **ελευθερίας της έκφρασης** και της **ανεξαρτησίας των μέσων ενημέρωσης** και καλεί τη Σερβία να εφαρμόσει τη νομοθεσία που εγκρίθηκε για τα μέσα ενημέρωσης και να διασφαλίσει την περαιτέρω ευθυγράμμισή της με το κεκτημένο και τα πρότυπα της ΕΕ καθώς και να συμμετάσχει ενεργά στην πρόληψη και αντιμετώπιση κάθε μορφής παραπληροφόρησης και χειραγώγησης πληροφοριών από το εξωτερικό σε όλους τους διαύλους επικοινωνίας. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει επίσης τη Σερβία να διασφαλίσει ένα ευνοϊκό περιβάλλον και ισχυρότερο ρόλο για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.
32. Η Σερβία πρέπει επίσης να συνεχίσει να δίνει ιδιαίτερη προσοχή στον πλήρη σεβασμό των **θεμελιωδών δικαιωμάτων**, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των πλέον ευάλωτων ομάδων, καθώς και στη μη διακριτική μεταχείριση των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες σε ολόκληρη τη Σερβία.
33. Όσον αφορά τα **οικονομικά κριτήρια**, το Συμβούλιο χαιρετίζει το καλό επίπεδο προετοιμασίας της Σερβίας για την ανάπτυξη μιας λειτουργικής οικονομίας της αγοράς και ενθαρρύνει τη Σερβία να συνεχίσει τις προσπάθειες για να βελτιώσει την ικανότητά της να αντιμετωπίζει τις ανταγωνιστικές πιέσεις και τις δυνάμεις της αγοράς εντός της Ένωσης και για να υλοποιήσει τις αναγκαίες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Το Συμβούλιο χαιρετίζει επίσης την ενισχυμένη συνεργασία της Σερβίας με την ΕΕ, ιδίως τη στρατηγική εταιρική σχέση για βιώσιμες πρώτες ύλες.
34. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει την αξιολόγηση της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία η Σερβία διατηρεί το επίπεδο ετοιμότητάς της όσον αφορά τα κριτήρια αξιολόγησης για το άνοιγμα της **ομάδας κεφαλαίων 3** (Ανταγωνιστικότητα και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη). Το Συμβούλιο θα επανέλθει στο ζήτημα του ανοίγματος της ομάδας κεφαλαίων 3 βάσει της ουσιαστικής περαιτέρω προόδου που θα σημειώσει η Σερβία, ιδίως σύμφωνα με τους τομείς που αναφέρονται στο σημείο 29 και σύμφωνα με το διαπραγματευτικό πλαίσιο, σε σύγκριση με την αξιολόγηση που περιλαμβάνεται στην έκθεση του 2024 για τη διεύρυνση.
35. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του διότι η Σερβία παρέμεινε προσηλωμένη σε μια σειρά από πρωτοβουλίες **περιφερειακής συνεργασίας** και προτρέπει τη Σερβία να ενισχύσει περαιτέρω τις **σχέσεις καλής γειτονίας** και να συμβάλει στη σταθερότητα και τη συμφιλίωση με όλους τους εταίρους στην περιοχή.

36. Το Συμβούλιο εξακολουθεί να υπογραμμίζει πόσο σημαντικές είναι η ουσιαστική περιφερειακή συνεργασία για την **εγχώρια διεκπεραίωση υποθέσεων εγκλημάτων πολέμου**, η επίλυση των εναπομενουσών υποθέσεων αγνοουμένων και η πλήρης συνεργασία με τον Μηχανισμό για τα Διεθνή Ποινικά Δικαστήρια. Δεν θα πρέπει να υπάρχει καμία στήριξη για καταδικασμένους εγκληματίες πολέμου ούτε για εξύμνηση ή άρνηση των εγκλημάτων τους.
37. Υπενθυμίζοντας ότι η ορθή λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της διαδικασίας προσχώρησης στην ΕΕ, το Συμβούλιο σημειώνει τις εκθέσεις για τις **εκλογές** του Δεκεμβρίου 2023 και του Ιουνίου 2024 που εκπόνησε ο Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) / Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ODIHR). Βάσει αυτών των πορισμάτων, η εκλογική διαδικασία απαιτεί απτές βελτιώσεις και περαιτέρω μεταρρυθμίσεις. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει σθεναρά τη Σερβία να ανταποκριθεί στις συστάσεις του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ και των οργάνων του Συμβουλίου της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένων των συστάσεων που αφορούν βασικές πτυχές της εκλογικής διαδικασίας.
38. Το Συμβούλιο συγχαίρει τη Σερβία για τη σημαντική συμβολή της στη διαχείριση των μικτών μεταναστευτικών ροών προς την ΕΕ και εξακολουθεί να τονίζει ότι πρέπει να επιτευχθεί περαιτέρω πρόοδος όσον αφορά τις διαδικασίες ασύλου και την πλήρη ευθυγράμμιση με την **πολιτική θεωρήσεων** της ΕΕ.
39. Το Συμβούλιο δηλώνει εκ νέου ότι αναμένει οπωσδήποτε από τη Σερβία να εντείνει κατ' απόλυτη προτεραιότητα τις προσπάθειές της με στόχο την πλήρη ευθυγράμμιση με τις θέσεις και τα περιοριστικά μέτρα στο πλαίσιο της **ΚΕΠΠΑ της ΕΕ**, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη Ρωσία και τη Λευκορωσία. Το Συμβούλιο καλεί επίσης τις σερβικές αρχές να απόσχουν από ενέργειες και δηλώσεις κατά των θέσεων της ΕΕ σχετικά με την εξωτερική πολιτική και άλλα θέματα στρατηγικής σημασίας. Το Συμβούλιο χαιρετίζει την ανθρωπιστική και άλλη βοήθεια της Σερβίας προς την Ουκρανία και ενθαρρύνει τη Σερβία να συνεχίσει την καλή συνεργασία της με την ΕΕ για την πρόληψη της καταστρατήγησης των περιοριστικών μέτρων της ΕΕ. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη συνεχή ενεργό συμμετοχή και σημαντική συμβολή της Σερβίας σε αποστολές και επιχειρήσεις της ΕΕ στο πλαίσιο της ΚΠΑΑ της ΕΕ.

40. Η Σερβία και το Κόσοβο πρέπει να συνεχίσουν τις προσπάθειες αποκλιμάκωσης, να απέσχουν από μονομερείς και προκλητικές ενέργειες που θα μπορούσαν να επιφέρουν εντάσεις και βία και να αποφύγουν τη διχαστική ρητορική. Το Συμβούλιο αναμένει τόσο από τη Σερβία όσο και το Κόσοβο να βρουν βιώσιμη λύση για την κατάσταση στο βόρειο τμήμα του Κοσόβου, η οποία θα εγγυάται ασφάλεια, προστασία και συμμετοχική δημοκρατία για όλους τους πολίτες με συντονισμένο τρόπο. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τις υποχρεώσεις της Σερβίας να τηρεί τις συμφωνίες διαλόγου κατά τη διάρκεια της νομοθετικής διαδικασίας.
41. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι καταδικάζει απερίφραστα τις βίαιες ενέργειες των Σέρβων διαδηλωτών του Κοσόβου κατά πολιτών, στρατευμάτων της διεθνούς ειρηνευτικής δύναμης στο Κόσοβο, αρχών επιβολής του νόμου και μέσων ενημέρωσης στις 29 Μαΐου 2023, καθώς και τη βίαιη επίθεση κατά της αστυνομίας του Κοσόβου στις 24 Σεπτεμβρίου 2023 στο βόρειο τμήμα του Κοσόβου. Δεν υπάρχει καμία δικαιολογία για την άσκηση βίας. Το Συμβούλιο δηλώνει εκ νέου ότι αναμένει από τη Σερβία να συνεργαστεί πλήρως και να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη σύλληψη και την επείγουσα προσαγωγή στη δικαιοσύνη των δραστών των επιθέσεων του 2023. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει την ανάγκη για πλήρη λογοδοσία και εκφράζει τη βαθιά λύπη του, διότι η Σερβία έχει λάβει ανεπαρκή μέτρα εν προκειμένω.
42. Το Συμβούλιο σημειώνει την έκκληση της Σερβίας τον Σεπτέμβριο του 2024 για συμμετοχή των Σέρβων του Κοσόβου στις μελλοντικές εκλογές στο Κόσοβο και για επανένταξη των Σέρβων του Κοσόβου σε όλους τους θεσμούς του Κοσόβου από τους οποίους αποχώρησαν το 2022. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι αναμένει την έγκαιρη και ταχεία επανένταξή τους χωρίς προϋποθέσεις από τη Σερβία, σύμφωνα με τις συμφωνίες διαλόγου και με πλήρη σεβασμό του νομικού πλαισίου του Κοσόβου.
43. Το Συμβούλιο αναμένει από τη Σερβία να συμμετάσχει στον **διάλογο υπό την αιγίδα της ΕΕ** καλή τη πίστει και να καταλήξει αμελλητί σε συνολική νομικά δεσμευτική συμφωνία με το Κόσοβο για την εξομάλυνση των σχέσεων σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και το κεκτημένο της ΕΕ. Η εξομάλυνση των σχέσεων και η υλοποίηση των δεσμεύσεων που ανέλαβαν στο πλαίσιο του διαλόγου αποτελούν ουσιαστικές προϋποθέσεις για την ευρωπαϊκή πορεία και των δύο μερών, και αμφότερα κινδυνεύουν να χάσουν σημαντικές ευκαιρίες εάν δεν υπάρξει πρόοδος.

44. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι η Σερβία και το Κόσοβο επαναβεβαίωσαν πρόσφατα την προσήλωσή τους στη διαδικασία **εξομάλυνσης των σχέσεών τους** και δεσμεύτηκαν να συμμετάσχουν εποικοδομητικά στη διαδικασία για την ταχεία προώθησή της. Χαιρετίζει επίσης τη σύναψη της εμπορικής συμφωνίας για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στο βόρειο τμήμα του Κοσόβου τον Δεκέμβριο του 2023 και την αμοιβαία αναγνώριση των πινακίδων κυκλοφορίας τον Ιανουάριο του 2024.
45. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι η συμφωνία για την πορεία προς την εξομάλυνση των σχέσεων μεταξύ Κοσόβου και Σερβίας και το παράρτημα εφαρμογής της που εγκρίθηκαν τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο του 2023, αντιστοίχως, πρέπει να τηρηθούν πλήρως και να εφαρμοστούν το ταχύτερο δυνατό χωρίς προϋποθέσεις, όπως όλες οι δεσμεύσεις που σχετίζονται με την ΕΕ, παράλληλα με άλλες δεσμεύσεις που εκκρεμούν και που επιτεύχθηκαν στο πλαίσιο του διαλόγου υπό την αιγίδα της ΕΕ, υπό την ηγεσία του ύπατου εκπροσώπου και με την υποστήριξη του ειδικού εντεταλμένου της ΕΕ. Εν προκειμένω περιλαμβάνεται η σύσταση της ένωσης/κοινότητας δήμων σερβικής πλειοψηφίας, βάσει του σχεδίου καταστατικού που υπέβαλε στα μέρη ο διαμεσολαβητής της ΕΕ. Η Σερβία αναμένεται να ξεκινήσει την αναγνώριση των εγγράφων και των συμβόλων του Κοσόβου σύμφωνα με το άρθρο 1 της συμφωνίας για την πορεία προς την εξομάλυνση. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι για το καθεστώς των δομών και υπηρεσιών που υποστηρίζονται από τη Σερβία προβλέπεται να εξευρεθεί λύση βάσει των συμφωνιών που έχουν επιτευχθεί στο πλαίσιο του διαλόγου υπό την αιγίδα της ΕΕ και σύμφωνα με τη νομοθεσία του Κοσόβου.
46. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι τα κριτήρια αξιολόγησης του **κεφαλαίου 35** των διαπραγματεύσεων προσχώρησης της Σερβίας έχουν τροποποιηθεί, ώστε να αντικατοπτρίζουν τις υποχρεώσεις της Σερβίας που αναφέρονται στη συμφωνία για την πορεία προς την εξομάλυνση και στο παράρτημα εφαρμογής της.

ALBANIA

47. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το άνοιγμα της ομάδας κεφαλαίων «Θεμελιώδη πεδία» με την Αλβανία κατά τη **διάσκεψη προσχώρησης** στις 15 Οκτωβρίου 2024 και για το πρόσφατο άνοιγμα της ομάδας κεφαλαίων «Εξωτερικές σχέσεις». Το Συμβούλιο εξαίρει τον στόχο της κυβέρνησης να συνεχίσει με επιτυχία την ευρωπαϊκή πορεία της Αλβανίας, ενθαρρύνει όλες τις πολιτικές δυνάμεις να επιδιώξουν το φιλόδοξο σχέδιό τους για την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων προσχώρησης και ευελπιστεί να είναι σε θέση να ανοίξει περαιτέρω ομάδες διαπραγματευτικών κεφαλαίων το συντομότερο δυνατόν, όταν εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις.

48. Σημειώνοντας ότι η πολιτική πόλωση εξακολουθεί να επηρεάζει τις δραστηριότητες του **κοινοβουλίου**, το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι ο εποικοδομητικός και χωρίς αποκλεισμούς πολιτικός διάλογος στη χώρα παραμένει ζωτικής σημασίας για την πρόοδο όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις που σχετίζονται με την ΕΕ.
49. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις, ιδίως στους τομείς των **θεμελιωδών πεδίων και του κράτους δικαίου**. Το Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση ότι συνεχίζεται η υλοποίηση της μεταρρύθμισης της δικαιοσύνης στην Αλβανία, μεταρρύθμιση που πρέπει να παγιωθεί και η οποία θα επιφέρει περαιτέρω βελτιώσεις όσον αφορά την αμεροληψία, την ανεξαρτησία και τον επαγγελματισμό του δικαστικού συστήματος. Το Συμβούλιο εκφράζει επίσης ικανοποίηση για την πρόοδο της διαδικασίας ελέγχου, ιδίως για την ολοκλήρωση της διεκπεραίωσης υποθέσεων σε πρώτο βαθμό, και ενθαρρύνει την Αλβανία να ολοκληρώσει εγκαίρως ολόκληρη τη διαδικασία. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι οι δεσμευτικές αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου θα πρέπει να γίνονται πλήρως σεβαστές και να εφαρμόζονται. Το Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση τα καλά αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν από την ειδική δομή για την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος και τα οικεία δικαστήρια, μεταξύ άλλων σε υποθέσεις διαφθοράς υψηλού επιπέδου, και την καλή συνεργασία με τις υπηρεσίες της ΕΕ και των κρατών μελών για την επιβολή του νόμου. Η συνεργασία αυτή θα πρέπει να συνεχιστεί, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας σε χρηματοοικονομικές έρευνες. Απαιτούνται επίσης ενισχυμένοι έλεγχοι και ενοποιημένες ικανότητες για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό να συνεχιστούν οι προσπάθειες για την καταγραφή σταθερών επιδόσεων όσον αφορά την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς, μεταξύ άλλων σε υψηλό επίπεδο. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την πρόοδο που έχει σημειωθεί στον τομέα της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης και ενθαρρύνει την Αλβανία να συνεχίσει την υλοποίηση της μεταρρύθμισης αυτής.

50. Το Συμβούλιο καλεί την Αλβανία να συνεχίσει να ενισχύει την προστασία των **θεμελιωδών δικαιωμάτων**, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, και σημειώνει με ανησυχία ότι δεν έχει σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης και την ελευθερία της έκφρασης, καθώς και τα δικαιώματα των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες. Η Αλβανία πρέπει να εντείνει τις προσπάθειές της για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης, αυξάνοντας τη διαφάνεια της ιδιοκτησίας των μέσων ενημέρωσης και διασφαλίζοντας ένα ασφαλές και προστατευμένο περιβάλλον για τους δημοσιογράφους. Υπενθυμίζοντας την κοινή θέση της ΕΕ για την ομάδα κεφαλαίων 1, το Συμβούλιο επικροτεί τη θέσπιση της παράγωγης νομοθεσίας για τις μειονότητες και σημειώνει τις δεσμεύσεις που ανέλαβε η Αλβανία προκειμένου να θεσπίσει ταχέως έως το τέλος του έτους και να εφαρμόσει την εναπομένουσα εκτελεστική νομοθεσία σχετικά με τον νόμο-πλαίσιο του 2017 για την προστασία των ατόμων που ανήκουν σε εθνικές μειονότητες, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Στο ίδιο πνεύμα, το Συμβούλιο ενθαρρύνει την υλοποίηση μιας συνολικής μεταρρύθμισης του τομέα της έγγραφης ιδιοκτησίας και την εδραίωση των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας με διαφανή τρόπο. Ο ρόλος της κοινωνίας των πολιτών πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω, όπως και οι ουσιαστικές διαβουλεύσεις.
51. Όσον αφορά τις **εκλογικές μεταρρυθμίσεις**, το Συμβούλιο υπογραμμίζει την ανάγκη να ληφθούν εγκαίρως υπόψη με συμπεριληπτικό τρόπο οι εκκρεμείς συστάσεις του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ και της Επιτροπής της Βενετίας.
52. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά τη **μετανάστευση** και τη διαχείριση των συνόρων, τονίζοντας παράλληλα την ανάγκη για περαιτέρω πρόοδο στις διαδικασίες ασύλου και πλήρη ευθυγράμμιση με την πολιτική θεωρήσεων της ΕΕ.
53. Όσον αφορά τα **οικονομικά κριτήρια**, το Συμβούλιο χαιρετίζει το καλό επίπεδο προετοιμασίας της Αλβανίας για την ανάπτυξη μιας λειτουργικής οικονομίας της αγοράς και ενθαρρύνει την Αλβανία να συνεχίσει τις προσπάθειες για να βελτιώσει την ικανότητά της να αντιμετωπίζει τις ανταγωνιστικές πιέσεις και τις δυνάμεις της αγοράς εντός της Ένωσης και για να υλοποιήσει τις αναγκαίες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις.
54. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη συνεχή εποικοδομητική δραστηριοποίηση της Αλβανίας στο πεδίο της περιφερειακής συνεργασίας. Το Συμβούλιο σημειώνει ότι οι **σχέσεις καλής γειτονίας** και η περιφερειακή συνεργασία παραμένουν ουσιώδη στοιχεία της διαδικασίας διεύρυνσης, καθώς και της διαδικασίας σταθεροποίησης και σύνδεσης.

55. Το Συμβούλιο συγχαίρει θερμά την Αλβανία για τη συνεπή συνεργασία της σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και ιδίως για τη σταθερή και μακροχρόνια πλήρη ευθυγράμμισή της με την **ΚΕΠΠΑ της ΕΕ**, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα περιοριστικά μέτρα της ΕΕ, με την οποία η Αλβανία στέλνει ισχυρό μήνυμα ότι είναι στρατηγικά προσηλωμένη στην ευρωπαϊκή πορεία της χώρας. Το Συμβούλιο εκφράζει επίσης ικανοποίηση για τη συνεχή ενεργό συμμετοχή της Αλβανίας σε αποστολές και επιχειρήσεις της ΕΕ στο πλαίσιο της ΚΠΑΑ, καθώς και για τη νέα εταιρική σχέση ασφάλειας και άμυνας μεταξύ της ΕΕ και της Αλβανίας, η οποία προλειαίνει το έδαφος για αυξημένη συνεργασία σε βασικούς τομείς.

ΒΟΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

56. Μολονότι το Συμβούλιο χαιρετίζει το γεγονός ότι η νέα κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας δήλωσε τον στρατηγικό της στόχο για προσχώρηση στην ΕΕ, υπενθυμίζει τα συμπεράσματα που εξέδωσε τον Ιούλιο του 2022 και σημειώνει ότι η Βόρεια Μακεδονία δεν έχει ακόμη ολοκληρώσει **τις συνταγματικές αλλαγές** για τις οποίες έχει δεσμευτεί. Επαναλαμβάνοντας την έκκληση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου προς τη Βόρεια Μακεδονία προκειμένου **να επιταχύνει την ολοκλήρωση** των αλλαγών αυτών, το Συμβούλιο δηλώνει εκ νέου ότι είναι έτοιμο να συγκαλέσει νέα διακυβερνητική διάσκεψη, χωρίς περαιτέρω καθυστερήσεις ούτε πρόσθετη πολιτική απόφαση, μόλις η Βόρεια Μακεδονία εκπληρώσει τη δέσμευσή της, σύμφωνα με τις εσωτερικές της διαδικασίες. Στη συνέχεια, το Συμβούλιο προτίθεται να ανοίξει την πρώτη ομάδα διαπραγματευτικών κεφαλαίων το συντομότερο δυνατόν, σύμφωνα με το διαπραγματευτικό πλαίσιο.
57. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει όλα τα κόμματα του **κοινοβουλίου** να διασφαλίσουν τη διακομματική συνεργασία, δίνοντας έμφαση στην προώθηση της υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων που σχετίζονται με την ΕΕ.

58. Το Συμβούλιο χαιρετίζει το επίπεδο προετοιμασίας της Βόρειας Μακεδονίας σε βασικούς τομείς. Σημειώνει ότι εξακολουθούν να απαιτούνται μόνιμα και αποφασιστικά μέτρα, προκειμένου να επιταχυνθεί η υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων που σχετίζονται με την ΕΕ, ιδίως στους τομείς των **θεμελιωδών πεδίων και του κράτους δικαίου**, στους οποίους έχει σημειωθεί περιορισμένη μόνο πρόοδος. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι η Βόρεια Μακεδονία πρέπει να σημειώσει πρόοδο όσον αφορά την ανεξαρτησία, τον επαγγελματισμό, την αποτελεσματικότητα και την αμεροληψία του δικαστικού σώματος, καθώς και τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης. Το Δικαστικό Συμβούλιο πρέπει να ενισχυθεί σύμφωνα με τις συστάσεις της ενωσιακής αποστολής αξιολόγησης από ομοτίμους του 2023. Η καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος πρέπει να ενισχυθεί. Το Συμβούλιο διατηρεί σοβαρές ανησυχίες για τις τροποποιήσεις του ποινικού κώδικα, οι οποίες επηρεάζουν μεγάλο αριθμό υποθέσεων διαφθοράς υψηλού επιπέδου. Το Συμβούλιο καλεί τη Βόρεια Μακεδονία να εγκρίνει νέο ποινικό κώδικα, ώστε να είναι σύμφωνος με το ενωσιακό κεκτημένο και τα διεθνή πρότυπα. Επίσης, το Συμβούλιο καλεί εκ νέου τη Βόρεια Μακεδονία να ενισχύσει περαιτέρω τα **θεμελιώδη δικαιώματα**, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες ή κοινότητες, της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης και της ελευθερίας έκφρασης.
59. Μολονότι εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι οι πρόσφατες κοινοβουλευτικές και προεδρικές εκλογές που διεξήχθησαν το 2024 ήταν ανταγωνιστικές, το Συμβούλιο σημειώνει ότι απαιτείται περαιτέρω πρόοδος όσον αφορά την **εκλογική μεταρρύθμιση**, μεταξύ άλλων να ληφθούν υπόψη οι εκκρεμείς συστάσεις του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ και της Επιτροπής της Βενετίας.
60. Το Συμβούλιο συγχαίρει τη Βόρεια Μακεδονία για τη συνεχή καλή συνεργασία της όσον αφορά τη διαχείριση της **μετανάστευσης**, τη διαχείριση των συνόρων και την ευθυγράμμιση με την πολιτική θεωρήσεων της ΕΕ.
61. Όσον αφορά τα **οικονομικά κριτήρια**, το Συμβούλιο χαιρετίζει το καλό επίπεδο προετοιμασίας και την πρόοδο που σημείωσε η Βόρεια Μακεδονία για την ανάπτυξη μιας λειτουργικής οικονομίας της αγοράς και ενθαρρύνει τη Βόρεια Μακεδονία να συνεχίσει τις προσπάθειες για να βελτιώσει την ικανότητά της να αντιμετωπίζει τις ανταγωνιστικές πιέσεις και τις δυνάμεις της αγοράς εντός της Ένωσης και για να υλοποιήσει τις αναγκαίες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις.

62. Το Συμβούλιο σημειώνει ότι οι **σχέσεις καλής γειτονίας** και η περιφερειακή συνεργασία παραμένουν ουσιώδη στοιχεία της διαδικασίας διεύρυνσης, καθώς και της διαδικασίας σταθεροποίησης και σύνδεσης. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τη σημασία της επίτευξης απτών αποτελεσμάτων και της εφαρμογής, καλή τη πίστει, των διμερών συμφωνιών, συμπεριλαμβανομένων της συμφωνίας των Πρεσπών με την Ελλάδα και της συνθήκης φιλίας, καλής γειτονίας και συνεργασίας με τη Βουλγαρία σύμφωνα με το διαπραγματευτικό πλαίσιο.
63. Το Συμβούλιο συγχαίρει θερμά τη Βόρεια Μακεδονία για τη συνεπή συνεργασία της σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και ιδίως για τη σταθερή και μακροχρόνια πλήρη ευθυγράμμισή της με την **ΚΕΠΠΑ της ΕΕ**, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα περιοριστικά μέτρα της ΕΕ, με την οποία η Βόρεια Μακεδονία στέλνει ισχυρό μήνυμα ότι είναι στρατηγικά προσηλωμένη στην ευρωπαϊκή πορεία της χώρας. Το Συμβούλιο εκφράζει επίσης ικανοποίηση για τη συνεχή ενεργό συμμετοχή της Βόρειας Μακεδονίας σε αποστολές και επιχειρήσεις της ΕΕ στο πλαίσιο της ΚΠΑΑ, καθώς και για τη νέα εταιρική σχέση ασφάλειας και άμυνας μεταξύ της ΕΕ και της Βόρειας Μακεδονίας, η οποία προλειαίνει το έδαφος για αυξημένη συνεργασία σε βασικούς τομείς.

ΒΟΣΝΙΑ ΚΑΙ ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ

64. Το Συμβούλιο χαιρετίζει την **απόφαση** του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 21ης και 22ας Μαρτίου 2024 **για την έναρξη διαπραγματεύσεων προσχώρησης** με τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, με βάση τη σύσταση της Επιτροπής της 12ης Μαρτίου 2024. Το Συμβούλιο αναμένει από τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη να λάβει όλα τα σχετικά μέτρα που καθορίζονται στη σύσταση της Επιτροπής της 12ης Οκτωβρίου 2022, με σκοπό την έγκριση του διαπραγματευτικού πλαισίου από το Συμβούλιο, όταν εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις αυτές. Απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για την εκπλήρωση των 14 βασικών προτεραιοτήτων που καθορίζονται στη γνώμη της Επιτροπής σχετικά με την αίτηση προσχώρησης της χώρας στην ΕΕ, όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο το 2019 και λαμβανομένων υπόψη των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ιουνίου του 2022.

65. Το Συμβούλιο χαιρετίζει τη δέσμευση της πολιτικής ηγεσίας που απέφερε απτά αποτελέσματα και συνέβαλε στην απόφαση του Μαρτίου για την έναρξη διαπραγματεύσεων προσχώρησης, αλλά σημειώνει με λύπη ότι η δυναμική των μεταρρυθμίσεων έχει έκτοτε παραμείνει στάσιμη. Το Συμβούλιο καλεί όλους τους πολιτικούς παράγοντες να ανανεώσουν την προσήλωση της χώρας στην επιτυχία της ευρωπαϊκής της πορείας, αναλαμβάνοντας αποφασιστικές δράσεις για την εφαρμογή των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων. Η Βοσνία και Ερζεγοβίνη θα πρέπει να διορίσει επικεφαλής διαπραγματευτή και εθνικό συντονιστή ΜΠΒ στο πλαίσιο του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ) ΙΙΙ, καθώς και να καταρτίσει εθνικό πρόγραμμα για την υιοθέτηση του κερτημένου της ΕΕ. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η συμμόρφωση όλων των θεσπισθέντων νόμων με το κερτημένο της ΕΕ και τα ευρωπαϊκά πρότυπα, συμπεριλαμβανομένων των συστάσεων της Επιτροπής της Βενετίας.
66. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση διότι οι τοπικές εκλογές που πραγματοποιήθηκαν στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη στις 6 Οκτωβρίου 2024 βάσει του εκλογικού νόμου σε κρατικό επίπεδο, διεξήχθησαν σε πλαίσιο ανταγωνισμού και με αποτελεσματικό τρόπο, ενώ ελήφθησαν υπόψη ορισμένες μακροχρόνιες συστάσεις του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Σύμφωνα με τους **θεσμικούς μηχανισμούς** που θεσπίστηκαν με την ειρηνευτική συμφωνία του Ντέιτον, η Βοσνία και Ερζεγοβίνη πρέπει να προβεί σε περαιτέρω συνταγματικές και εκλογικές μεταρρυθμίσεις για να διασφαλίσει την ισότητα και τη χωρίς διακρίσεις μεταχείριση όλων των πολιτών, ιδίως με την εφαρμογή της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην υπόθεση *Sejdić-Finci* και σε συναφείς υποθέσεις. Το Συμβούλιο ζητεί εκ νέου μια διαδικασία περιορισμένων συνταγματικών και εκλογικών μεταρρυθμίσεων χωρίς αποκλεισμούς, μέσω πραγματικού διαλόγου και σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα με σκοπό την εξάλειψη όλων των μορφών ανισότητας και διακρίσεων στην εκλογική διαδικασία. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει επίσης ότι ορισμένες αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου δεν έχουν ακόμη εφαρμοστεί πλήρως. Δεν θα πρέπει να ληφθούν μέτρα που θα καταστήσουν την εφαρμογή των εν λόγω αποφάσεων πιο δύσκολη ή θα οξύνουν περαιτέρω τον διχασμό.
67. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει την **αταλάντευτη προσήλωσή** του στην ενωσιακή προοπτική της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης ως ενιαίας, ενωμένης και κυρίαρχης χώρας. Το Συμβούλιο προτρέπει όλους τους πολιτικούς παράγοντες στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη να αποκηρύξουν και να απόσχουν από την προκλητική διχαστική ρητορική και δράση, όπως την αμφισβήτηση της κυριαρχίας, της ενότητας και της εδαφικής ακεραιότητας της χώρας, να σέβονται τις αρχές της ισότητας και της χωρίς διακρίσεις μεταχείρισης όλων των πολιτών που ανήκουν σε όλους τους λαούς οι οποίοι απαρτίζουν τη χώρα και σε άλλους, να σταματήσουν την εξύμνηση καταδικασθέντων εγκληματιών πολέμου, καθώς και να προωθήσουν ενεργά τη συμφιλίωση.

68. Το Συμβούλιο εξακολουθεί να ανησυχεί σοβαρά λόγω νομοθετημάτων και πρωτοβουλιών στην οντότητα της Σερβικής Δημοκρατίας, που αντιβαίνουν στην ευρωπαϊκή πορεία της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης και περιλαμβάνουν αποσχιστική ρητορική και αμφισβήτηση της συνταγματικής τάξης της χώρας. Πρέπει να γίνονται σεβαστές η κυριαρχία, η εδαφική ακεραιότητα, η συνταγματική τάξη, συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων του Συνταγματικού Δικαστηρίου, και η διεθνής νομική προσωπικότητα της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης. Κάθε ενέργεια που αντιβαίνει σε αυτές τις αρχές θα έχει σοβαρές συνέπειες.
69. Μολονότι σημειώνει την περιορισμένη πρόοδο που έχει σημειωθεί στον τομέα της δικαιοσύνης, ιδίως την έγκριση των τροποποιήσεων του νόμου για το Ανώτατο Δικαστικό και Εισαγγελικό Συμβούλιο που άπτονται της ακεραιότητας, το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι πρέπει να ενισχυθεί το **κράτος δικαίου**, μεταξύ άλλων με τη θέσπιση του νέου νόμου για το Ανώτατο Δικαστικό και Εισαγγελικό Συμβούλιο και του νόμου για τα δικαστήρια. Οι αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου πρέπει να γίνονται πλήρως σεβαστές.
70. Το Συμβούλιο σημειώνει ότι καταβλήθηκαν περιορισμένες προσπάθειες στον τομέα των **θεμελιωδών δικαιωμάτων** και καλεί εκ νέου τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη να εντείνει σημαντικά τις σχετικές προσπάθειες. Σημειώνοντας ότι δεν επιτεύχθηκε πρόοδος όσον αφορά την ελευθερία της έκφρασης και των μέσων ενημέρωσης και την προστασία των δημοσιογράφων, το Συμβούλιο καλεί τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη να εξασφαλίσει τον πλήρη σεβασμό, την προστασία και την προώθηση της ελευθερίας του συνέρχεσθαι, του συνεταιρίζεσθαι και της έκφρασης και να απέσχει από περαιτέρω ενέργειες που επηρεάζουν δυσμενώς την άσκησή τους.
71. Το Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση ότι πραγματοποιήθηκε κάποια πρόοδος στην **καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος**, ιδίως με τη θέσπιση νόμων για την πρόληψη της σύγκρουσης συμφερόντων και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και με την υπογραφή της συμφωνίας Eurojust για τη δικαστική συνεργασία με την ΕΕ. Το Συμβούλιο καλεί τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη να λάβει περαιτέρω αποφασιστικά μέτρα σε αυτούς τους τομείς, μεταξύ άλλων, καταγράφοντας θετικές επιδόσεις όσον αφορά τις έρευνες και τις καταδικαστικές αποφάσεις, μεταξύ άλλων σε υψηλό επίπεδο, και με τη θέσπιση του νόμου για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

72. Όσον αφορά τα **οικονομικά κριτήρια**, το Συμβούλιο ενθαρρύνει τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη να βελτιώσει την ικανότητά της να αντιμετωπίζει τις ανταγωνιστικές πιέσεις και τις δυνάμεις της αγοράς εντός της Ένωσης και να υλοποιήσει τις αναγκαίες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις.
73. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση διότι η διαχείριση της μετανάστευσης συνέχισε να βελτιώνεται και καλεί τη χώρα να ευθυγραμμιστεί πλήρως με την **πολιτική θεωρήσεων** της ΕΕ και να θεσπίσει τον νόμο για τον έλεγχο των συνόρων. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την πρόοδο των διαπραγματεύσεων σχετικά με τη συμφωνία περί καθεστώτος του Frontex και ζητεί να υπογραφεί ταχέως.
74. Όσον αφορά την εφαρμογή του **σχεδίου ανάπτυξης** για τα Δυτικά Βαλκάνια, το Συμβούλιο καλεί τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη να υποβάλει το μεταρρυθμιστικό της θεματολόγιο χωρίς περαιτέρω καθυστερήσεις. Πρόκειται για βασική γενική απαίτηση για πιθανές πληρωμές στο πλαίσιο της διευκόλυνσης μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης, και η Βοσνία και Ερζεγοβίνη κινδυνεύει να χάσει σημαντικά οφέλη εάν δεν υπάρξει πρόοδος.
75. Η ΕΕ στέκεται αλληλέγγυα στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη μετά τις καταστροφικές **πλημμύρες** και κατολισθήσεις στις 3 Οκτωβρίου 2024. Η ΕΕ παρείχε βοήθεια έκτακτης ανάγκης μέσω του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της ΕΕ με τη συμμετοχή δέκα κρατών μελών, καθώς και μέσω της EUFOR Althea. Η ΕΕ είναι έτοιμη να παράσχει περαιτέρω βοήθεια, αν αυτό κριθεί απαραίτητο.
76. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την ανανέωση της εντολής της **EUFOR Althea**, η οποία εξακολουθεί να συμβάλλει ουσιαστικά στη στήριξη των αρχών της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης με σκοπό τη διατήρηση ασφαλούς και προστατευμένου περιβάλλοντος για όλους τους πολίτες.
77. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει τη σημασία της συνεχούς συνεργασίας μεταξύ των **διεθνών παραγόντων** και εκφράζει την υποστήριξή του στην αποστολή του ύπατου εκπροσώπου και του γραφείου του για την υλοποίηση του θεματολογίου 5 + 2.
78. Το Συμβούλιο καλεί εκ νέου τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη να επικυρώσει ταχέως όλες τις περιφερειακές **συμφωνίες κινητικότητας** στο πλαίσιο της διαδικασίας του Βερολίνου.
79. Το Συμβούλιο επιδοκιμάζει την πλήρη ευθυγράμμιση της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης με την **ΚΕΠΠΑ της ΕΕ**, μέσω της οποίας δηλώνεται η σαφής προσήλωση της χώρας στην ευρωπαϊκή της πορεία, και την ενθαρρύνει να τη διατηρήσει και να εφαρμόσει πλήρως τα περιοριστικά μέτρα, μεταξύ άλλων κατά της Ρωσίας και της Λευκορωσίας.

ΚΟΣΟΒΟ

80. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη συνεχή **προσήλωση** του Κοσόβου στην ευρωπαϊκή του πορεία και τις σχετικές μεταρρυθμίσεις. Η ΕΕ θα εξακολουθήσει να βοηθά περαιτέρω το Κόσοβο στις μεταρρυθμίσεις του και στη σταθερή υλοποίησή τους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που επικεντρώνονται στην ευρωπαϊκή πορεία του. Το Συμβούλιο χαιρετίζει την έναρξη ισχύος της ελευθέρωσης του καθεστώτος των θεωρήσεων για τους πολίτες του Κοσόβου.
81. Το Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση ότι επιτεύχθηκε κάποια πρόοδος όσον αφορά την **καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος**, ιδίως μέσω ενισχυμένης συνεργασίας με την Ευρωπόλ, και περιορισμένη πρόοδος όσον αφορά την **καταπολέμηση της διαφθοράς** και την προστασία των **θεμελιωδών δικαιωμάτων**. Το Κόσοβο θα πρέπει να συνεχίσει τις προσπάθειές του για να διασφαλίσει τη λογοδοσία, την ανεξαρτησία, την αποτελεσματικότητα και την ακεραιότητα του δικαστικού συστήματος, να προστατεύσει την ελευθερία της έκφρασης και να διασφαλίσει ότι η νομοθεσία στους τομείς αυτούς ευθυγραμμίζεται πλήρως με το κερτημένο της ΕΕ και τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία της ενίσχυσης της δημόσιας διοίκησης. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει το Κόσοβο να σημειώσει περαιτέρω πρόοδο όσον αφορά την αποτελεσματική προώθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την εφαρμογή της απόφασης του Συνταγματικού Δικαστηρίου σχετικά με τη Μονή Dečani. Το Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση ότι το Κόσοβο συγκρότησε κεντρική γραμματεία για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας και διόρισε εθνικό συντονιστή.
82. Όσον αφορά τα **οικονομικά κριτήρια**, το Συμβούλιο χαιρετίζει την ικανοποιητική πρόοδο που έχει σημειώσει το Κόσοβο όσον αφορά την ανάπτυξη μιας λειτουργικής οικονομίας της αγοράς και ενθαρρύνει το Κόσοβο να υλοποιήσει τις αναγκαίες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις.
83. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση διότι οι βουλευτικές **εκλογές** του Φεβρουαρίου του 2025 θα διεξαχθούν βάσει του νέου εκλογικού πλαισίου του Κοσόβου, με το οποίο εφαρμόζονται συστάσεις διαδοχικών αποστολών εκλογικών παρατηρητών της ΕΕ. Το Συμβούλιο καλεί το Κόσοβο να συνεχίσει την εδραίωση αυτού του πλαισίου, υπογραμμίζοντας τη σημασία μιας ανταγωνιστικής εκλογικής διαδικασίας με διαφάνεια, σωστή διαχείριση και χωρίς αποκλεισμούς.

84. Το Συμβούλιο εξακολουθεί να ανησυχεί βαθύτατα για την κατάσταση στο **βόρειο τμήμα του Κοσόβου**. Το Κόσοβο και η Σερβία πρέπει να συνεχίσουν τις προσπάθειες αποκλιμάκωσης, να απόσχουν από μονομερείς και προκλητικές ενέργειες που θα μπορούσαν να επιφέρουν εντάσεις και βία και να αποφύγουν τη διχαστική ρητορική. Το Συμβούλιο στηρίζει την ενισχυμένη παρουσία της διεθνούς ειρηνευτικής δύναμης στο Κόσοβο, ιδίως στην οριοθέτηση των συνόρων μεταξύ Κοσόβου και Σερβίας, καθώς και τη μόνιμη παρουσία στη γέφυρα της Μιτρόβιτσας. Αρκετές ασυντόνιστες δράσεις του Κοσόβου, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που στρέφονται κατά δομών και υπηρεσιών που υποστηρίζονται από τη Σερβία και δραστηριοποιούνται στο Κόσοβο, επηρέασαν αρνητικά τους Σέρβους του Κοσόβου και άλλες κοινότητες και την πρόσβασή τους σε βασικές δημόσιες και κοινωνικές υπηρεσίες. Το Συμβούλιο αναμένει τόσο από το Κόσοβο όσο και από τη Σερβία να βρουν βιώσιμη λύση για την κατάσταση στο βόρειο τμήμα του Κοσόβου, η οποία θα εγγυάται ασφάλεια, προστασία και συμμετοχική δημοκρατία για όλους τους πολίτες με συντονισμένο τρόπο.
85. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι καταδικάζει απερίφραστα τις βίαιες ενέργειες των Σέρβων διαδηλωτών του Κοσόβου κατά πολιτών, στρατευμάτων της διεθνούς ειρηνευτικής δύναμης στο Κόσοβο, αρχών επιβολής του νόμου και μέσων ενημέρωσης στις 29 Μαΐου 2023, καθώς και τη βίαιη επίθεση κατά της αστυνομίας του Κοσόβου στις 24 Σεπτεμβρίου 2023 στο βόρειο τμήμα του Κοσόβου. Δεν υπάρχει καμία δικαιολογία για την άσκηση βίας. Το Συμβούλιο σημειώνει τις εν εξελίξει δικαστικές διαδικασίες στο Κόσοβο και επαναλαμβάνει την ανάγκη λογοδοσίας.
86. Το Συμβούλιο καταδικάζει την πρόσφατη επίθεση κατά του καναλιού Iber Lepenc / Ibar Lerenc στο βόρειο τμήμα του Κοσόβου και εκφράζει την αλληλεγγύη του προς τους πληγέντες. Το Συμβούλιο αναμένει ότι οι δράστες θα συλληφθούν και θα προσαχθούν στη δικαιοσύνη. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο καλεί όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να συνεργαστούν πλήρως με τις αρμόδιες αρχές.
87. Το Συμβούλιο καλεί το Κόσοβο να επιτρέψει την επανένταξη δικαστών, εισαγγελέων, αστυνομικών και υπαλλήλων άλλων αρχών που είναι Σέρβοι του Κοσόβου σε όλους τους θεσμούς του Κοσόβου από τους οποίους αποχώρησαν το 2022. Το Συμβούλιο αναμένει ότι η επανένταξη θα πραγματοποιηθεί βάσει συμφωνιών διαλόγου και με πλήρη σεβασμό του νομικού πλαισίου του Κοσόβου. Σύμφωνα με τη δήλωση του ύπατου εκπροσώπου της 3ης Ιουνίου 2023 εξ ονόματος της ΕΕ, η ΕΕ εφαρμόζει αναστρέψιμα μέτρα έναντι του Κοσόβου. Η ΕΕ θα άρει σταδιακά αυτά τα μέτρα παράλληλα με περαιτέρω ενέργειες του Κοσόβου για την αποκλιμάκωση των εντάσεων στο βόρειο τμήμα της χώρας. Το Συμβούλιο θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί με προσοχή τα θέματα αυτά.

88. Το Συμβούλιο εκφράζει τη λύπη του, διότι η πλειονότητα των Σέρβων του Κοσόβου απείχαν από την ψηφοφορία ανάκλησης δημάρχων τον Απρίλιο του 2024. Είναι σημαντικό να διεξαχθούν τοπικές εκλογές χωρίς αποκλεισμούς, με την πλήρη συμμετοχή των Σέρβων του Κοσόβου χωρίς προϋποθέσεις και στους τέσσερις βόρειους δήμους. Η άσκηση του δικαιώματος ψήφου θα πρέπει να διευκολύνεται για όλους τους επιλέξιμους πολίτες. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει όλους τους Σέρβους βουλευτές της Συνέλευσης του Κοσόβου να συμμετάσχουν ενεργά και εποικοδομητικά στις εργασίες της Συνέλευσης.
89. Το Συμβούλιο αναμένει από το Κόσοβο να συμμετάσχει στον **διάλογο υπό την αιγίδα της ΕΕ** καλή τη πίστει και να καταλήξει σε συνολική νομικά δεσμευτική συμφωνία με τη Σερβία για την εξομάλυνση των σχέσεων σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και το κεκτημένο της ΕΕ χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση. Η εξομάλυνση των σχέσεων και η υλοποίηση των δεσμεύσεων που ανέλαβαν στο πλαίσιο του διαλόγου αποτελούν ουσιαστικές προϋποθέσεις για την ευρωπαϊκή πορεία και των δύο μερών, και αμφότερα κινδυνεύουν να χάσουν σημαντικές ευκαιρίες εάν δεν υπάρξει πρόοδος.
90. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι το Κόσοβο και η Σερβία επαναβεβαίωσαν πρόσφατα την προσήλωσή τους στη διαδικασία εξομάλυνσης των σχέσεών τους και δεσμεύτηκαν να συμμετάσχουν εποικοδομητικά στη διαδικασία για την ταχεία προώθησή της. Χαιρετίζει επίσης τη σύναψη της εμπορικής συμφωνίας για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στο βόρειο τμήμα του Κοσόβου τον Δεκέμβριο του 2023 και την αμοιβαία αναγνώριση των πινακίδων κυκλοφορίας τον Ιανουάριο του 2024.
91. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι η συμφωνία για την πορεία προς την εξομάλυνση των σχέσεων μεταξύ Κοσόβου και Σερβίας και το παράρτημα εφαρμογής της που εγκρίθηκαν τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο του 2023, αντιστοίχως, πρέπει να τηρηθούν πλήρως και να εφαρμοστούν το ταχύτερο δυνατό χωρίς προϋποθέσεις, όπως όλες οι δεσμεύσεις που σχετίζονται με την ΕΕ, παράλληλα με άλλες δεσμεύσεις που εκκρεμούν και που επιτεύχθηκαν στο πλαίσιο του διαλόγου υπό την αιγίδα της ΕΕ, υπό την ηγεσία του ύπατου εκπροσώπου και με την υποστήριξη του ειδικού εντεταλμένου της ΕΕ.
92. Εν προκειμένω περιλαμβάνεται η σύσταση της ένωσης/κοινότητας δήμων σερβικής πλειοψηφίας, αρχής γενομένης από τη διαβίβαση στο Συνταγματικό Δικαστήριο του Κοσόβου, χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση, του σχεδίου καταστατικού, το οποίο παρουσίασε στα κόμματα ο διαμεσολαβητής της ΕΕ με απόφαση της κυβέρνησης του Κοσόβου. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι για το καθεστώς των δομών και υπηρεσιών που υποστηρίζονται από τη Σερβία προβλέπεται να εξευρεθεί λύση βάσει των συμφωνιών που έχουν επιτευχθεί στο πλαίσιο του διαλόγου υπό την αιγίδα της ΕΕ και σύμφωνα με τη νομοθεσία του Κοσόβου.

93. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι πρέπει να τροποποιηθεί η ημερήσια διάταξη της **ειδικής ομάδας του Κοσόβου για την εξομάλυνση**, ώστε να αντικατοπτρίζει τις υποχρεώσεις του Κοσόβου που αναφέρονται στη συμφωνία για την πορεία προς την εξομάλυνση και το παράρτημα εφαρμογής της.
94. Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει τη σημασία του έργου των **Ειδικών Δικαστικών Τμημάτων για το Κόσοβο και της Ειδικής Εισαγγελίας**, το οποίο και υποστηρίζει, υπογραμμίζει δε την προθυμία του να παράσχει συνδρομή για την εκτέλεση της εντολής τους.
95. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τη σημασία της στενής συνεργασίας του Κοσόβου με την αποστολή **EULEX**, καθώς και με άλλους σχετικούς διεθνείς παράγοντες.
96. Το Συμβούλιο χαιρετίζει τα μέτρα που έλαβε το Κόσοβο για την εκπλήρωση των δεσμεύσεών του στο πλαίσιο της **Συμφωνίας Ελευθέρων Συναλλαγών της Κεντρικής Ευρώπης (CEFTA)**, μεταξύ άλλων, αίροντας την απόφασή του να απαγορεύσει την εισαγωγή εμπορευμάτων σερβικής καταγωγής. Αυτές οι δεσμεύσεις θα πρέπει να εφαρμοστούν ταχέως στο σύνολό τους.
97. Το Συμβούλιο συγχαίρει θερμά το Κόσοβο για την καταδίκη του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, τη συνεχή οικειοθελή ευθυγράμμισή του με την **ΚΕΠΠΑ της ΕΕ** και την εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων της ΕΕ, πράγμα που αποτελεί ισχυρή έκφραση της στρατηγικής επιλογής και θέσης του Κοσόβου σε μια κοινότητα αξιών.

ΤΟΥΡΚΙΑ

98. Σύμφωνα με όλα τα προηγούμενα συμπεράσματα του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τις σχέσεις με την Τουρκία, το Συμβούλιο τονίζει ότι συνιστά **στρατηγικό συμφέρον** της ΕΕ η διασφάλιση σταθερού και ασφαλούς περιβάλλοντος στην Ανατολική Μεσόγειο και η ανάπτυξη συνεργατικής και αμοιβαίως επωφελούς σχέσης με την Τουρκία.
99. Η ΕΕ επαναλαμβάνει ότι είναι **πρόθυμη να συνεργαστεί** με την Τουρκία σε τομείς κοινού ενδιαφέροντος κατά τρόπο σταδιακό, αναλογικό και αναστρέψιμο, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Απριλίου του 2024 και με την επιφύλαξη των καθορισμένων προϋποθέσεων.

100. Το Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση τα **συγκεκριμένα μέτρα** που έχουν ληφθεί στο πλαίσιο αυτό, όπως η διεξαγωγή του πρώτου διαλόγου υψηλού επιπέδου για το εμπόριο, η επαναφορά του διαλόγου υψηλού επιπέδου για την οικονομία και η πρόσκληση προς την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων να εξετάσει τις προϋποθέσεις για σταδιακή εκ νέου συμμετοχή σε τομείς προτεραιότητας, με έμφαση στον ιδιωτικό τομέα. Επίσης, το Συμβούλιο σημειώνει δεόντως τη συνέχιση των διαλόγων για την εξωτερική πολιτική και τα περιφερειακά ζητήματα, καθώς και των διαλόγων υψηλού επιπέδου μεταξύ της ΕΕ και της Τουρκίας σε τομεακά πεδία κοινού ενδιαφέροντος, που αναφέρονται σε προηγούμενα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Η εποικοδομητική συμμετοχή της ίδιας της Τουρκίας θα συμβάλει καθοριστικά στην προώθηση των διαφόρων τομέων συνεργασίας. Εν προκειμένω, η Ευρωπαϊκή Ένωση αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην επανέναρξη και την πρόοδο των συνομιλιών για τη διευθέτηση του ζητήματος της Κύπρου με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση της συνεργασίας ΕΕ-Τουρκίας.
101. Το Συμβούλιο σημειώνει τις **βελτιώσεις στις σχέσεις** μεταξύ Τουρκίας και Ελλάδας και αναμένει τη διατήρησή τους. Το Συμβούλιο σημειώνει την αποκλιμάκωση στην Ανατολική Μεσόγειο, η οποία πρέπει επίσης να διατηρηθεί.
102. Το Συμβούλιο εξακολουθεί να αναμένει από την Τουρκία να επιδείξει σαφή προσήλωση στις **σχέσεις καλής γειτονίας** και στην ειρηνική επίλυση των διαφορών, προσφεύγοντας, εάν χρειαστεί, στο Διεθνές Δικαστήριο. Το Συμβούλιο, όπως δηλώνεται σε όλα τα συναφή συμπεράσματά του, καθώς και στη δήλωση της 21ης Σεπτεμβρίου 2005, επαναλαμβάνει ότι η Τουρκία πρέπει να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της βάσει του διαπραγματευτικού πλαισίου, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους και χωρίς διακρίσεις εφαρμογής του πρόσθετου πρωτοκόλλου της συμφωνίας σύνδεσης έναντι όλων των κρατών μελών. Η αναγνώριση όλων των κρατών μελών παραμένει ουσιαστικής σημασίας. Η Τουρκία πρέπει να εξομαλύνει τις σχέσεις της με την Κυπριακή Δημοκρατία και να σεβαστεί την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα όλων των κρατών μελών της ΕΕ, καθώς και όλα τα κυριαρχικά τους δικαιώματα, σύμφωνα με το ενωσιακό και το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας.

103. Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει την πλήρη προσήλωση της ΕΕ στη **συνολική διευθέτηση του Κυπριακού**, στο πλαίσιο που έχει συμφωνηθεί από τον ΟΗΕ, σύμφωνα με όλες τις σχετικές αποφάσεις του ΣΑΗΕ και τηρουμένων των αρχών στις οποίες θεμελιώνεται η Ένωση καθώς και του κεκτημένου. Μεγάλη σημασία έχει επίσης η Τουρκία να δεσμευτεί και να συμβάλει ενεργά σε μια τέτοια ειρηνική διευθέτηση, συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών πτυχών του ζητήματος. Χαιρετίζοντας τα πρόσφατα μέτρα που έλαβε ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ για την επανέναρξη των συνομιλιών διευθέτησης, η ΕΕ παραμένει έτοιμη να στηρίξει ενεργά όλα τα στάδια της διαδικασίας υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, με όλα τα κατάλληλα μέσα που έχει στη διάθεσή της. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τη σημασία του καθεστώτος των Βαρωσίων, καταδικάζει όλες τις μονομερείς ενέργειες της Τουρκίας που αντίκεινται στις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και ζητεί εκ νέου την άμεση ανάκλησή τους. Το Συμβούλιο καλεί την Τουρκία να σεβαστεί όλες τις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, ιδίως τις αποφάσεις 541, 550, 789 και 1251.
104. Υπενθυμίζοντας τα συμπεράσματα του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου προηγούμενων ετών καθώς και τις σχετικές διεθνείς δεσμεύσεις της Τουρκίας, το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι προβληματίζεται σοβαρά λόγω της συνεχιζόμενης και ιδιαίτερα ανησυχητικής κατάστασης στους τομείς της **δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων**. Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλούν η συνεχιζόμενη συστημική έλλειψη ανεξαρτησίας και η αδικαιολόγητη πίεση στο δικαστικό σώμα, οι πολλοί περιορισμοί στην ελεύθερη και ασφαλή έκφραση, συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης και της διάδοσης πληροφοριών, καθώς και οι απολύσεις και οι αντικαταστάσεις δημοκρατικά εκλεγμένων δημοτικών δημάρχων. Το Συμβούλιο σημειώνει με ανησυχία ότι οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, ιδίως εκείνες που ασχολούνται με τις γυναίκες, τα άτομα ΛΟΑΤΙ και τα ανθρώπινα δικαιώματα, εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν πιέσεις. Το Συμβούλιο καλεί εκ νέου την Τουρκία να εντείνει τη συνεργασία της με το **Συμβούλιο της Ευρώπης** και τα αρμόδια όργανα και οργανισμούς του, να λάβει υπόψη τις βασικές συστάσεις τους, να εφαρμόσει πλήρως την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) και άλλες διεθνείς πράξεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα στις οποίες η Τουρκία είναι συμβαλλόμενο μέρος, καθώς και να εκτελέσει όλες τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) σύμφωνα με το άρθρο 46 της ΕΣΔΑ. Το γεγονός ότι η Τουρκία εξακολουθεί να μην εφαρμόζει τις αποφάσεις του ΕΔΔΑ εγείρει ερωτήματα σχετικά με την προσήλωσή της στο κράτος δικαίου και στον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, καθώς και στις διεθνείς υποχρεώσεις της. Το Συμβούλιο καλεί την Τουρκία να αντιστρέψει επείγοντως τις αρνητικές τάσεις σε όλους αυτούς τους τομείς και να αντιμετωπίσει αξιόπιστα τις πολυάριθμες σοβαρές ελλείψεις που διαπιστώθηκαν στην έκθεση της Επιτροπής.

105. Όσον αφορά τα **οικονομικά κριτήρια**, το Συμβούλιο χαιρετίζει τη στροφή προς πιο συμβατικές και αυστηρότερες οικονομικές πολιτικές από τα μέσα του 2023. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει την Τουρκία να συνεχίσει να εφαρμόζει μακροοικονομικές πολιτικές προσανατολισμένες στη σταθερότητα και να αντιμετωπίζει τις ανησυχίες σχετικά με την ορθή λειτουργία της οικονομίας της αγοράς και του θεσμικού και ρυθμιστικού περιβάλλοντος της Τουρκίας.
106. Η **δήλωση ΕΕ-Τουρκίας** παραμένει το βασικό πλαίσιο συνεργασίας για τη μετανάστευση και εξακολουθεί να παράγει αποτελέσματα. Η Τουρκία και η ΕΕ συνέχισαν να συνεργάζονται για τη στήριξη των προσφύγων και των κοινοτήτων υποδοχής στην Τουρκία. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει τη σημασία της πλήρους και χωρίς διακρίσεις εφαρμογής της δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας, μεταξύ άλλων και έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας, για την επανέναρξη των επιστροφών και την αποτροπή αντικανονικών αφίξεων χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο τονίζει επίσης η Τουρκία πρέπει να εφαρμόσει πλήρως και αποτελεσματικά τη συμφωνία επανεισδοχής ΕΕ-Τουρκίας και να συνεργαστεί στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων με όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, καθώς και να ευθυγραμμιστεί με την πολιτική θεωρήσεων της ΕΕ.
107. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η Τουρκία πρέπει να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της όσον αφορά την υλοποίηση της **τελωνειακής ένωσης ΕΕ-Τουρκίας**, εξασφαλίζοντας την αποτελεσματική εφαρμογή της σε όλα τα κράτη μέλη. Μολονότι αναγνωρίζει την πρόοδο που επιτεύχθηκε πρόσφατα όσον αφορά την υπέρβαση των εμπορικών φραγμών και την άρση ορισμένων περιορισμών, το Συμβούλιο αναμένει από την Τουρκία να συνεχίσει και να εντείνει τις εργασίες για την άρση των εναπομενόντων εμποδίων στις συναλλαγές.
108. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει τα συγκεκριμένα μέτρα που έλαβε η Τουρκία για να σταματήσει την **καταστρατήγηση των κυρώσεων της ΕΕ** κατά της Ρωσίας μέσω του εδάφους της και τα οποία πρέπει να εφαρμοστούν και να συμπληρωθούν με περαιτέρω προσπάθειες, κατά περίπτωση. Ουσιαστική σημασία εξακολουθεί να έχει η ενεργός συνεργασία με την ΕΕ για την πρόληψη και τον εντοπισμό της καταστρατήγησης των κυρώσεων της ΕΕ, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα αγαθά διπλής χρήσης, καθώς και της ψευδούς διαμετακόμισης και της επανεξαγωγής αγαθών στη Ρωσία μέσω μεσαζόντων τρίτων χωρών. Το Συμβούλιο καλεί τον ειδικό απεσταλμένο της ΕΕ για τις κυρώσεις να εκπονήσει αξιολόγηση στην οποία θα περιγράφονται τα αποτελέσματα των μέτρων που έλαβε η Τουρκία στο πλαίσιο αυτό και οι πιθανοί τρόποι βελτίωσης της αποτελεσματικότητάς τους.

109. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει τον σημαντικό ρόλο της Τουρκίας στην Πρωτοβουλία για τα Σιτηρά στον Εύξεινο Πόντο και στην ανταλλαγή κρατουμένων στο πλαίσιο του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας.
110. Το Συμβούλιο εκφράζει τη βαθιά λύπη του για το πολύ χαμηλό ποσοστό ευθυγράμμισης της Τουρκίας με την **ΚΕΠΠΑ της ΕΕ** και για τη μη ευθυγράμμισή της με τα περιοριστικά μέτρα της ΕΕ που θεσπίστηκαν ως απάντηση στον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και επαναλαμβάνει την ισχυρή έκκλησή του προς την Τουρκία να βελτιώσει την ευθυγράμμισή της με τις θέσεις και τα περιοριστικά μέτρα στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ της ΕΕ ως ζήτημα ύψιστης προτεραιότητας. Η εξωτερική πολιτική της Τουρκίας εξακολουθεί να έρχεται σε αντίθεση με τις προτεραιότητες της ΕΕ. Αυτό πρέπει να αντιμετωπιστεί από τις τουρκικές αρχές, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο των διαλόγων μεταξύ της ΕΕ και της Τουρκίας σχετικά με θέματα εξωτερικής πολιτικής και περιφερειακά ζητήματα.
111. Επιβεβαιώνοντας τα συμπεράσματα του προηγούμενου έτους, το Συμβούλιο σημειώνει ότι οι διαπραγματεύσεις προσχώρησης της Τουρκίας έχουν ουσιαστικά αποτελεματωθεί και ότι δεν μπορεί να εξεταστεί το άνοιγμα ή το κλείσιμο περαιτέρω κεφαλαίων.

ΟΥΚΡΑΝΙΑ

112. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι **καταδικάζει** απερίφραστα **τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας** κατά της Ουκρανίας, ο οποίος συνιστά κατάφωρη παραβίαση του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, και επαναβεβαιώνει την συνεχιζόμενη στήριξή του υπέρ της ανεξαρτησίας, της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας της Ουκρανίας εντός των διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων της και βάσει του φυσικού δικαιώματός της για αυτοάμυνα. Επιβεβαιώνοντας τη δέσμευση της ΕΕ για μια ολοκληρωμένη, δίκαιη και διαρκή ειρήνη με βάση τις αρχές του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και του διεθνούς δικαίου, σύμφωνα με τις βασικές αρχές και τους στόχους της ειρηνευτικής φόρμουλας της Ουκρανίας, και όπου καμία πρωτοβουλία για την Ουκρανία δεν μπορεί να αναληφθεί χωρίς την Ουκρανία, το Συμβούλιο επιβεβαιώνει επίσης την αταλάντευτη δέσμευση της ΕΕ να παρέχει συνεχή στήριξη στην Ουκρανία και τον λαό της για όσο διάστημα χρειαστεί και στον βαθμό που είναι αναγκαίο, σύμφωνα επίσης με τις κοινές δεσμεύσεις ΕΕ-Ουκρανίας για την ασφάλεια που υπεγράφησαν τον Ιούνιο του 2024.

113. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει τη σταθερή στήριξη της ΕΕ προς την Ουκρανία και την πορεία προσχώρησής της στην ΕΕ και επιδοκιμάζει την προσήλωση της Ουκρανίας στη μεταρρυθμιστική διαδικασία της ΕΕ. Το Συμβούλιο χαιρετίζει την επίσημη **έναρξη των διαπραγματεύσεων προσχώρησης** με την Ουκρανία τον Ιούνιο του 2024 και την αξιολογή πρόοδο των μεταρρυθμίσεων που σημειώθηκε το προηγούμενο έτος παρά τις εξαιρετικές προκλήσεις που επέφερε ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι η διαδικασία αναλυτικής εξέτασης προχωρεί ως είχε προγραμματιστεί και προσβλέπει στην ολοκλήρωσή της, καθώς και στα επόμενα βήματα στη διαδικασία προσχώρησης της Ουκρανίας, με το άνοιγμα ομάδων κεφαλαίων, αρχής γενομένης από την ομάδα κεφαλαίων «Θεμελιώδη πεδία» το συντομότερο δυνατόν, όταν εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις. Το Συμβούλιο διατηρεί τη δέσμευσή του να στηρίζει τις ανθρωπιστικές ανάγκες της Ουκρανίας, καθώς και την αποκατάσταση, την ανάκαμψη και την ανασυγκρότηση της χώρας, και επικροτεί την ευθυγράμμιση μεταξύ των συστάσεων της Επιτροπής που περιλαμβάνονται στην έκθεσή της για την Ουκρανία και του σχεδίου για την Ουκρανία.
114. Το Συμβούλιο σημειώνει θετικά την πρόοδο που έχει πραγματοποιηθεί στους σημαντικούς τομείς του **κράτους δικαίου και της μεταρρύθμισης του δικαστικού κλάδου και της δημόσιας διοίκησης**, οι οποίοι εξακολουθούν να έχουν ζωτική σημασία για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Ουκρανίας και για την πραγματοποίηση περαιτέρω προόδου στη διαδικασία διεύρυνσης. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη συνεχιζόμενη διαδικασία ανανέωσης των οργάνων δικαστικής διακυβέρνησης, ιδίως του Ανώτατου Συμβουλίου Δικαιοσύνης και της Ανώτατης Επιτροπής Επαγγελματικών Προσόντων Δικαστών της Ουκρανίας, καθώς και του Συνταγματικού Δικαστηρίου. Η εφαρμογή διαφανών και αξιοκρατικών διαδικασιών επιλογής παραμένει σημαντική και θα πρέπει να συνεχιστεί. Το Συμβούλιο προσβλέπει στη συνέχιση της διαδικασίας ανανέωσης του δικαστικού σώματος, ιδίως του Ανώτατου Δικαστηρίου. Το Συμβούλιο εκφράζει επίσης ικανοποίηση για την κύρωση από την Ουκρανία του Καταστατικού της Ρώμης του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου και καλεί την Ουκρανία να λάβει περαιτέρω μέτρα για να διασφαλίσει την πλήρη εγχώρια ευθυγράμμιση.
115. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη δημιουργία του νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου για τα **θεμελιώδη δικαιώματα** και προσβλέπει στην περαιτέρω εφαρμογή και εδραίωσή του. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει την Ουκρανία να συνεχίσει τις προσπάθειές της για την ενίσχυση της ελευθερίας της έκφρασης και των μέσων ενημέρωσης σύμφωνα με τις συστάσεις της Επιτροπής, παρά τις υφιστάμενες προκλήσεις λόγω του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας, μεταξύ άλλων να συνεχίσει τις προσπάθειές της για τη διατήρηση και τη σταδιακή αποκατάσταση ενός διαφανούς, πλουραλιστικού και ανεξάρτητου τοπίου των μέσων ενημέρωσης. Οι προσπάθειες για την αντιμετώπιση των παρεμβάσεων από το εξωτερικό και της χειραγώγησης των πληροφοριών πρέπει να συνάδουν με τα διεθνή πρότυπα για την ελευθερία της έκφρασης.

116. Το Συμβούλιο σημειώνει δεόντως την τροποποιημένη νομοθεσία για την προστασία των **δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε εθνικές μειονότητες**. Η εφαρμογή της εν λόγω νομοθεσίας καθώς και οι δεσμεύσεις που ανέλαβε η Ουκρανία θα πρέπει να συνεχιστούν, σύμφωνα με το διαπραγματευτικό πλαίσιο της ΕΕ.
117. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την πρόοδο της Ουκρανίας προς τη διασφάλιση της ανεξάρτητης και αποτελεσματικής λειτουργίας των θεσμών **καταπολέμησης της διαφθοράς**. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει την Ουκρανία να συνεχίσει να αντιμετωπίζει τις εναπομένουσες προκλήσεις και να ενισχύσει περαιτέρω το θεσμικό της πλαίσιο για την καταπολέμηση της διαφθοράς, όσον αφορά τους περιορισμούς στη νομοθεσία περί ποινικής δικονομίας, τα προβλήματα της στελέχωσης και το ιστορικό επιδόσεων σε υποθέσεις διαφθοράς υψηλού επιπέδου. Επιπλέον, το Συμβούλιο ενθαρρύνει την Ουκρανία να ενισχύσει περαιτέρω τις χρηματοοικονομικές έρευνες και τα μέτρα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.
118. Όσον αφορά τα οικονομικά κριτήρια, το Συμβούλιο αναγνωρίζει τις εξαιρετικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει η Ουκρανία κατά την άσκηση νομισματικής πολιτικής και συνολικής **οικονομικής** διακυβέρνησης υπό τις παρούσες συνθήκες, και σημειώνει θετικά, στο πλαίσιο αυτό, ότι η Ουκρανία έχει πραγματοποιήσει κάποια πρόοδο προς την εγκαθίδρυση μιας λειτουργικής οικονομίας της αγοράς.
119. Το Συμβούλιο επαινεί την Ουκρανία για τις προσπάθειές της να ενισχύσει την **ενεργειακή ασφάλεια** και την ανεξαρτησία του εφοδιασμού σε ένα πλαίσιο που χαρακτηρίζεται από τις συνεχιζόμενες επιθέσεις της Ρωσίας κατά των ενεργειακών και μη στρατιωτικών υποδομών της Ουκρανίας. Η ΕΕ είναι έτοιμη να συνεχίσει να παρέχει στήριξη για την επείγουσα αύξηση της ενεργειακής ασφάλειας της Ουκρανίας και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του ενεργειακού συστήματος της Ουκρανίας, καθώς και για την ανασυγκρότηση των ενεργειακών υποδομών της Ουκρανίας.
120. Το Συμβούλιο παραμένει προσηλωμένο στην περαιτέρω εμβάθυνση της **τομεακής συνεργασίας της ΕΕ** με την Ουκρανία και στην ενσωμάτωση της Ουκρανίας στην εσωτερική αγορά της ΕΕ, με βάση την ενισχυμένη εφαρμογή της συμφωνίας σύνδεσης ΕΕ-Ουκρανίας, συμπεριλαμβανομένης της σφαιρικής και σε βάθος ζώνης ελεύθερων συναλλαγών.
121. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη στρατηγική προσήλωση της Ουκρανίας στην ευρωπαϊκή πορεία της και την ευθυγράμμισή της σε μεγάλο βαθμό με τις θέσεις και τα περιοριστικά μέτρα στο πλαίσιο της **ΚΕΠΠΑ της ΕΕ**. Ενθαρρύνει την Ουκρανία να συνεχίσει τη θετική της τάση προς την πλήρη ευθυγράμμιση, μεταξύ άλλων σύμφωνα με τις αρχές της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας όλων των κρατών.

ΜΟΛΔΑΒΙΑ

122. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει τη σταθερή στήριξη της ΕΕ προς τη Μολδαβία και την πορεία προσχώρησής της στην ΕΕ και επιδοκιμάζει την προσήλωση της Μολδαβίας στη μεταρρυθμιστική διαδικασία της ΕΕ. Το Συμβούλιο χαιρετίζει την επίσημη έναρξη των διαπραγματεύσεων προσχώρησης με τη Μολδαβία τον Ιούνιο του 2024 και την αξιόλογη πρόοδο των μεταρρυθμίσεων που πραγματοποιήθηκε το προηγούμενο έτος παρά τις σημαντικές προκλήσεις που επέφεραν ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και οι υβριδικές επιθέσεις κατά της ίδιας της Μολδαβίας. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι η διαδικασία αναλυτικής εξέτασης προχωρεί ως είχε προγραμματιστεί και προσβλέπει στην ολοκλήρωσή της, καθώς και στα επόμενα βήματα στη διαδικασία προσχώρησης της Μολδαβίας, με το άνοιγμα ομάδων κεφαλαίων, αρχής γενομένης από την ομάδα κεφαλαίων «Θεμελιώδη πεδία» το συντομότερο δυνατόν, όταν εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις.
123. Όσον αφορά τα **θεμελιώδη πεδία**, το Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία της συνεχούς προόδου των μεταρρυθμίσεων, ιδίως στους τομείς του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες.
124. Αξιοποιώντας τη σημαντική πρόοδο που έχει πραγματοποιηθεί, η Μολδαβία θα πρέπει να εξακολουθήσει να προωθεί τη συνολική **μεταρρύθμιση της δικαιοσύνης**, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας ελέγχου, καθώς και την **καταπολέμηση της διαφθοράς**, δίνοντας έμφαση στην ενίσχυση των σχετικών θεσμών και στην περαιτέρω δημιουργία σταθερού ιστορικού επιδόσεων όσον αφορά τις έρευνες και τις καταδικαστικές αποφάσεις, μεταξύ άλλων σε υποθέσεις διαφθοράς υψηλού επιπέδου. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη συστηματική προσέγγιση της Μολδαβίας όσον αφορά την αποολιγαρχοποίηση και στηρίζει τη συνέχιση της εφαρμογής του συναφούς σχεδίου δράσης.
125. Το Συμβούλιο σημειώνει τα προκαταρκτικά πορίσματα του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ, σύμφωνα με τα οποία οι προεδρικές **εκλογές** και το **δημοψήφισμα για την ένταξη στην ΕΕ** στις 20 Οκτωβρίου διεξήχθησαν ομαλά και υπό καλή διαχείριση, παρά τις συνεχιζόμενες προσπάθειες της Ρωσίας για χειραγώγηση των πληροφοριών και παρεμβάσεις από το εξωτερικό, προκειμένου να υπονομεύσει τις δημοκρατικές διαδικασίες, μεταξύ άλλων με τη χρήση τοπικών δυνάμεων που ενεργούν για λογαριασμό της. Το Συμβούλιο χαιρετίζει το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος, το οποίο επιβεβαιώνει την προσήλωση της Μολδαβίας στη μελλοντική της θέση στην ΕΕ.

126. Το Συμβούλιο επιδοκιμάζει την ανθεκτικότητα της Μολδαβίας απέναντι στις άνευ προηγουμένου **υβριδικές** επιθέσεις της Ρωσίας και επιβεβαιώνει τη συνεχή στήριξη της ΕΕ, μεταξύ άλλων μέσω της αποστολής εταιρικής σχέσης της ΕΕ στη Μολδαβία. Η καταπολέμηση των εξωτερικών κακόβουλων παρεμβάσεων, η αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης που επηρεάζει τους πολίτες της χώρας και η προώθηση της συμμετοχής των ψηφοφόρων είναι ιδιαίτερα σημαντικές ενόψει των επικείμενων βουλευτικών εκλογών του 2025. Οι προσπάθειες για την αντιμετώπιση των παρεμβάσεων από το εξωτερικό και της χειραγώγησης των πληροφοριών πρέπει να συνάδουν με τα διεθνή πρότυπα για την ελευθερία της έκφρασης.
127. Το Συμβούλιο χαιρετίζει τη σταθερή πρόοδο της Μολδαβίας για την ενίσχυση της **ενεργειακής ασφάλειας** και της ανεξαρτησίας του εφοδιασμού. Η ΕΕ είναι έτοιμη να συνεχίσει να παρέχει στήριξη σε αυτόν τον τομέα. Η Μολδαβία πρέπει να επιταχύνει περαιτέρω τα έργα υποδομής που σχετίζονται με τις διασυνδέσεις ηλεκτρικής ενέργειας, προκειμένου να μειωθούν οι διαρθρωτικές αδυναμίες.
128. Όσον αφορά τα **οικονομικά κριτήρια**, το Συμβούλιο τονίζει ότι είναι σημαντικό να συνεχιστούν οι μετασχηματιστικές **οικονομικές μεταρρυθμίσεις**, η τομεακή συνεργασία και η περαιτέρω ενσωμάτωση στην εσωτερική αγορά της ΕΕ, με βάση την ενισχυμένη εφαρμογή της συμφωνίας σύνδεσης ΕΕ-Μολδαβίας, συμπεριλαμβανομένης της σφαιρικής και σε βάθος ζώνης ελεύθερων συναλλαγών. Το Συμβούλιο χαιρετίζει την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το νέο σχέδιο ανάπτυξης για τη Μολδαβία που αποσκοπεί στη στήριξη των κοινωνικοοικονομικών και θεμελιωδών μεταρρυθμίσεων της Μολδαβίας και την ενίσχυση της πρόσβασης στην ενιαία αγορά της ΕΕ.
129. Το Συμβούλιο σημειώνει με ικανοποίηση τις συνεχείς προσπάθειες της Μολδαβίας για την ενίσχυση της **δημόσιας διοίκησης** και του πλαισίου διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών. Η διοικητική και θεσμική ικανότητα πρέπει να ενισχυθεί σε όλα τα επίπεδα. Θα πρέπει να συνεχιστεί η συστημική συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις.
130. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει τη δέσμευσή του να στηρίζει την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της Μολδαβίας εντός των διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων της.

131. Το Συμβούλιο συγχαίρει θερμά τη Μολδαβία για τη συνεπή συνεργασία της σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και τις σταθερές της προσπάθειες με στόχο την πλήρη ευθυγράμμιση με την **ΚΕΠΠΑ της ΕΕ**, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα περιοριστικά μέτρα της ΕΕ, σαφή μηνύματα της στρατηγικής προσήλωσης της χώρας στην ευρωπαϊκή πορεία της. Το Συμβούλιο εξαίρει επίσης τη σημαντική συνεργασία για την πρόληψη της καταστρατήγησης των κυρώσεων κατά της Ρωσίας και της Λευκορωσίας και χαιρετίζει τη συνεχή ενεργή συμμετοχή της Μολδαβίας σε αποστολές και επιχειρήσεις της ΕΕ στο πλαίσιο της ΚΠΑΑ της ΕΕ. Ενθαρρύνει τη Μολδαβία να συνεχίσει τη θετική της τάση προς την ευθυγράμμιση, μεταξύ άλλων σύμφωνα με τις αρχές της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας όλων των κρατών. Το Συμβούλιο χαιρετίζει την εταιρική σχέση ασφάλειας και άμυνας μεταξύ της ΕΕ και της Μολδαβίας, η οποία προλειαίνει το έδαφος για αυξημένη συνεργασία σε βασικούς τομείς.

ΓΕΩΡΓΙΑ

132. Βάσει πρόσφατων συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, το Συμβούλιο επαναβεβαιώνει την ετοιμότητα της Ένωσης να στηρίζει τον λαό της Γεωργίας στην ευρωπαϊκή του πορεία. Ταυτόχρονα, επαναλαμβάνει τη σοβαρή ανησυχία της ΕΕ όσον αφορά τις ενέργειες της κυβέρνησης της Γεωργίας, μεταξύ των οποίων η θέσπιση του νόμου για τη διαφάνεια της επιρροής από το εξωτερικό, καθώς και άλλων νομοθετικών πράξεων που αντιβαίνουν στις αξίες και τις αρχές στις οποίες θεμελιώνεται η ΕΕ και οι οποίες αποτελούν οπισθοδρόμηση όσον αφορά τα βήματα που ορίζονται στη σύσταση της Επιτροπής για το καθεστώς υποψήφιας χώρας. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου και του Οκτωβρίου του 2024 σημείωσε ότι οι εν λόγω ενέργειες θέτουν σε κίνδυνο την ευρωπαϊκή πορεία της Γεωργίας, οδηγώντας εκ των πραγμάτων σε διακοπή της διαδικασίας προσχώρησης. Το Συμβούλιο εκφράζει τη λύπη του για την πρόσφατη απόφαση της κυβέρνησης της Γεωργίας να αναστείλει τη διαδικασία προσχώρησης της χώρας στην ΕΕ έως το 2028.

133. Το Συμβούλιο καταδικάζει απερίφραστα τη βία κατά ειρηνικών διαδηλωτών, εκπροσώπων των μέσων ενημέρωσης και πολιτικών. Οι αρχές της Γεωργίας πρέπει να σέβονται το δικαίωμα στην ελευθερία του συνέρχεσθαι και στην ελευθερία της έκφρασης και να απέχουν από τη χρήση βίας. Όλες οι πράξεις βίας πρέπει να διερευνηθούν και οι υπεύθυνοι να λογοδοτήσουν.

134. Το Συμβούλιο καλεί τις αρχές της Γεωργίας να επανέλθουν επειγόντως στην ευρωπαϊκή πορεία και να προβούν σε **δημοκρατικές, ολοκληρωμένες και βιώσιμες μεταρρυθμίσεις**, σύμφωνες με τις βασικές αρχές της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να επανέλθει η εφαρμογή των εννέα μέτρων που καθορίστηκαν στην ανακοίνωση της Επιτροπής του 2023 για τη διεύρυνση.
135. Το Συμβούλιο ανησυχεί βαθιά για την οπισθοδρόμηση στους τομείς της **δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων**. Η Γεωργία πρέπει να διασφαλίσει τον πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, μεταξύ άλλων την ελευθερία της έκφρασης και του συνέρχεσθαι, και την ελευθερία, την ανεξαρτησία και την πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης, **καθώς και των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΙ**.
136. Πρέπει να σταματήσουν οι εκφοβισμοί, η βία και οι διακρίσεις εις βάρος εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών, πολιτικών ηγετών, ακτιβιστών και δημοσιογράφων στη Γεωργία. Υπενθυμίζοντας ότι μια **λειτουργική κοινωνία των πολιτών** αποτελεί κρίσιμη συνιστώσα κάθε δημοκρατικού συστήματος, το Συμβούλιο καλεί τη Γεωργία να διασφαλίσει ότι η δυναμική κοινωνία των πολιτών της είναι σε θέση να λειτουργεί χωρίς περιορισμούς και να συμμετέχει ενεργά, χωρίς αποκλεισμούς και ουσιαστικά στη διαδικασία χάραξης πολιτικής.
137. Το Συμβούλιο σημειώνει με σοβαρή ανησυχία τα προκαταρκτικά πορίσματα του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ, σύμφωνα με τα οποία οι βουλευτικές **εκλογές** της 26ης Οκτωβρίου χαρακτηρίστηκαν από διάφορες αδυναμίες και διεξήχθησαν σε τεταμένο και ιδιαίτερα πολωμένο περιβάλλον. Προκειμένου να βελτιωθούν οι συνθήκες για την ορθή λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών, το Συμβούλιο καλεί μετ' επιτάσεως τη Γεωργία να διερευνήσει και να αντιμετωπίσει τις εκλογικές παρατυπίες και τις σχετικές καταγγελίες, και να λάβει υπόψη αυτές και άλλες συστάσεις του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ και των οργάνων του Συμβουλίου της Ευρώπης, υπενθυμίζοντας επίσης ότι η συνολική εκλογική μεταρρύθμιση αποτελεί τμήμα των εννέα μέτρων.
138. Το Συμβούλιο καλεί τις αρχές της Γεωργίας να λάβουν συγκεκριμένα μέτρα για να κατανικήσουν την αυξανόμενη **πόλωση** και να απόσχουν από ενέργειες που θα μπορούσαν να οξύνουν περαιτέρω τις πολιτικές εντάσεις, όπως η ρητορική και η παραπληροφόρηση κατά της ΕΕ.

139. Το Συμβούλιο εκφράζει τη λύπη του για την οπισθοδρόμηση στη **λειτουργία του δικαστικού συστήματος** και την αυξανόμενη έλλειψη ανεξαρτησίας των θεσμών εν γένει. Εξακολουθούν να απαιτούνται ουσιαστικές προσπάθειες για μια συνολική μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και τις συστάσεις της Επιτροπής της Βενετίας. Εξίσου σημαντικές είναι η ανάπτυξη ισχυρού ιστορικού επιδόσεων στην καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και η υλοποίηση δράσεων αποολιγαρχοποίησης.
140. Όσον αφορά τα **οικονομικά κριτήρια**, το Συμβούλιο σημειώνει το μέτριο επίπεδο προετοιμασίας και την περιορισμένη πρόοδο στην ανάπτυξη μιας λειτουργικής οικονομίας της αγοράς. Το Συμβούλιο επικροτεί τη συνεχή εφαρμογή υγιών δημοσιονομικών και νομισματικών πολιτικών και ενθαρρύνει τη Γεωργία να ενισχύσει την ανεξαρτησία της κεντρικής τράπεζας και να εφαρμόσει άλλες αναγκαίες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις.
141. Το Συμβούλιο καλεί τη Γεωργία να εκπληρώσει επείγοντως τα εκκρεμή κριτήρια αξιολόγησης για την ελευθέρωση του καθεστώτος των **θεωρήσεων**, μεταξύ άλλων ευθυγραμμιζόμενη με την πολιτική θεωρήσεων της ΕΕ, αντιμετωπίζοντας το θέμα των αβάσιμων αιτήσεων ασύλου και διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις για τα θεμελιώδη δικαιώματα.
142. Το Συμβούλιο σημειώνει ότι η Γεωργία εξακολουθεί να εφαρμόζει τη **συμφωνία σύνδεσης** ΕΕ-Γεωργίας, συμπεριλαμβανομένης της σφαιρικής και σε βάθος ζώνης ελεύθερων συναλλαγών.
143. Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει τη στήριξη της ΕΕ στην **κυριαρχία, την ανεξαρτησία και την εδαφική ακεραιότητα** της Γεωργίας εντός των διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων της και υπογραμμίζει ότι η ΕΕ παραμένει σταθερά προσηλωμένη στην ειρηνική επίλυση των συγκρούσεων και στην πολιτική της μη αναγνώρισης και συνεργασίας, μεταξύ άλλων μέσω της παρουσίας της αποστολής επιτήρησης της ΕΕ στη Γεωργία.
144. Το Συμβούλιο δηλώνει εκ νέου ότι αναμένει οπωσδήποτε από τη Γεωργία να εντείνει σημαντικά τις προσπάθειές της για πλήρη ευθυγράμμιση με τις θέσεις και τα περιοριστικά μέτρα στο πλαίσιο της **ΚΕΠΠΑ της ΕΕ**, κατ' απόλυτη προτεραιότητα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων κατά της Ρωσίας και της Λευκορωσίας, και σύμφωνα με τις αρχές της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας όλων των κρατών. Το Συμβούλιο καλεί επίσης τις γεωργιανές αρχές να απόσχουν από ενέργειες και δηλώσεις κατά των θέσεων της ΕΕ σχετικά με την εξωτερική πολιτική. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει τη Γεωργία να συνεχίσει τη συνεργασία της για την πρόληψη της καταστρατήγησης των περιοριστικών μέτρων της ΕΕ.